

Ləbara mugom a kawa ana

Yuhana

Sə vinde anan ata awan

Aɗakay way pə deftere a anan

Yuhana a taker anan ləbara a Yesu nà, tə cəved anahan cara, bina kawa deftere azar aya sə taker anan ata bay. A gəba mer su way a Yesu masuwayan aya cuwbe, anga sə taker anan atətak way a Yesu, aday sə ɗakay anan nà, Yesu nə wayaw. À wulen sə atətak way a anaya kutok, Yesu a gəba minje sə way ahay kawa a'am, jiyjay, məsudoh, pen, ɗo sə jugwar təman, sə ɗakay anan winen aday nə, winen wayaw.

Nga sa 'am ahay

Yesu nə winen wayaw (1.1-51)

Masuwayan a Yesu ahay cuwbe (2.1 - 11.44)

Luvon a Yesu mədakwidok aya pə daliyugo (11.45 - 19.42)

Yesu a kan zek anà njavar anahan ahay (20.1 - 21.25)

Almasihu Yesu nà, winen nə 'am a Mbərom

¹ Mama'am awan, abay Mbərom kə ndakak daliyugo fan bay ata nà, ɗowan a inde tə ngaman 'am. 'Am ata nà, tinen tə Mbərom nə maya awan, aday winen nə, Mbərom. ² Tinen tə Mbərom a nà, pə dālen a wa maya kurre wanahan. ³ Ta 'am ata nà, Mbərom a ndakay anan way ahay kəzlek. Way mə ndakay a mənɟəna 'am ata nà, ibay. ⁴ Sifa a nay ahay nà, à 'am ata wa. A tərən anà ɗo sə daliyugo ahay nà, jiyjay. ⁵ Abay luvon nà, inde wanahan, jiyjay ata a dav uda awan, aday luvon a mba apan sə mbacay anan bay.

⁶ Natiya, Mbərom a slənay ahay ɗowan a inde tə ngaman Yuhana. ⁷ Yuhana a nay ahay kawa side, sə ɗakan

anan jiyjay ata anà dō sə daliyugo ahay, aday tâ daf apan nga. ⁸ Yuhana ta nga anahan a nà, winen jiyjay ata bay. Əna, a nay saa ga side sə đakay anan nə jiyjay ata awan. ⁹ Jiyjay a guzgwez ata, winen apan i nay ahay pə daliyugo, sə dəvan anà dō ahay kəzlek.

¹⁰ 'Am ata nà, abay winen inde pə daliyugo. Mbərom a ndakay daliyugo a nà, tə winen awan. Əna dō sə daliyugo ahay təkede tə sənək anan bay. ¹¹ A nay ahay nà, pə daliyugo anahan a wanahan, əna dō anahan aya dukwen tə təmahak anan bay. ¹² Cəkəbay, dō azar aya nà, tə təmahak anan, tə dəfak apan nga. Anà dō ataya nà, 'am ata kə varak atan cəved sə təra atan wan ana Mbərom ahay. ¹³ Tə təra wan a Mbərom ahay nà, pə ruhom si zek bay, pa sə wahay sə bəbay ahay bay. Tə təra nə, anga Mbərom kə tərək bəbay a tinen coy.

¹⁴ 'Am ata a təra dō ti zek awan, kə njahak à wulen a manay. Mə canək anan anà mazlaɓ anahan awan. A njad mazlaɓ ata nà, anga winen a nà, wan ana Bəbay Mbərom, winen wan mənduwel awan. Mbərom a kay anan ahay sumor anahan tə dīdēm anahan ahay fok nà, tə winen awan.

¹⁵ Yuhana kà jak apan tə məgalak awan, a wa: «Winen nà, dō, nen sa jak ikwen, na wa: “Dō inde i nay ahay à dəba uno wa, əna winen nà, a zalay nen asa, anga à alay a nen mə wahay a fan bay dukwen nà, winen inde coy.”»

¹⁶ Mənuko a jiya dē njadək sumor à alay anahan wa, sumor pa nga sə sumor. ¹⁷ Mbərom a varak uko anan ahay Tawrita nà, tə alay ana Musa. Əna sumor a Mbərom tə dīdēm anahan nà, a kay atan ahay anà dō ahay tə alay ana Yesu Almasihu. ¹⁸ Mbərom a aday nà, dōwan kula kə canək anan bay. Əna, wan anahan a mənduwel ata, winen mə njahay a tə Bəbay anahan maya awan, winen kà kak uko anan ahay Mbərom awan.

Side ana Yuhana, do sa gan baptisma à do ahay

Mata 3.1-12; Markus 1.1-8; Lukas 3.1-18

¹⁹ Side ana Yuhana a dazlan nà, natiya awan: Pa pac a inde nà, mæced sə Yahuda ahay tə slənay ahay do sə gədan dundo anà way anga Mbərom ahay kwa à Urəsalima wa, tinen pə kərtek a tu do sa man atan zek ù doh sə mazlaḅ a Mbərom ahay. Tə cəce pə Yuhana wa, ta wa: «Iken nà, iken wayaw?»

²⁰ Yuhana dukwen kə məmanak atan anan bay, a jan atan anan ngəlarak, a wa: «Nen nà, Almasihu bay.»

²¹ Tə cəce panan asa, ta wa: «Aday iken nə waya kutok anaw? Iken nə Eliya kələḁaw?»

Yuhana a mbəḁahan atan apan, a wa: «A'ay. Nen nà, Eliya bay.»

Ta jan, ta wa: «Yo, iken nə do maja'am a Mbərom, manay sa ba ata ḁaw?»

Yuhana a wa: «A'ay, matanan bay!»

²² Do ataya ta jan kutok, ta wa: «Siya, aday iken nə wayaw? A nan umo sa man ayak 'am anà do sə slənay manay ahay. Ka jan anà nga anak a nà, iken wayaw?»

²³ Yuhana a mbəḁahan atan apan asa, a wa: «Nen nà, do mbala ana do maja'am a Mbərom Ezaya sa jəka:

“Dowan a inde, winen apan i zlah à saf inde à kiḁe, a wa: Ten anan cəved anga Bahay winen apan i nay.

Ten anan cəved ata mə tavay nga a fəhhe lele.*”»

²⁴ Aday à wulen su do mə slənay a pə cakay ana Yuhana ataya nà, Farisa ahay uda awan. ²⁵ Tə cəce panan, ta wa: «Kak iken Almasihu bay, iken Eliya bay, aday do maja'am a Mbərom hinen ata bay re nà, ka gan baptisma anà do ahay angamaw?»

²⁶ Yuhana a mbəḁahan atan apan, a wa: «Nen na gak ikwen baptisma nà, tə a'am. Əna, do inde à wulen a

* 1:23 Са пə Esaaya 40.3.

kwanay, kə sənən a bay, ²⁷ i nay ahay à dəba uno wa. Nen na slək sə pəsakan anan liber sə təkarak anahan bay.»

²⁸ Natiya, way a anaya fok a təra nà, à wulen su doh sə ngaman Baytiniya ata awan, pə day uho sə zliner sə Urdon, à man ana Yuhana sa gan baptisma anà dō ahay ata awan.

Yesu nà, wan sə təman ana Mbərom

²⁹ Ide a cəde sidew a cəna, Yuhana a canan ayak anà Yesu winen apan i zlak ayak. A wa: «Tiya, wan sə təman ana Mbərom saa pəse anan atahasl sə daliyugo ata awan!

³⁰ Winen nà, dōwan a nen sa jak ikwen, na wa: “Dowan a inde, i nay ahay à dəba uno wa, a zalay nen, anga à alay a nen mə wahay a fan bay dukwen nà, winen nà, winen inde coy.” ³¹ Winen wayaw nà, abay na san bay. Əna, na nay saa gan baptisma anà dō sə Isəra'ila ahay nà, aday tã san anan lele.»

³² Yuhana a ga apan side asa, a wa: «Nə canan anà Apasay a Mbərom a dazay à bagəbaga mburom wa kawa badəbada, a njahay apan. ³³ Abay na san winen nə wayaw bay. Əna Mbərom, dō sə slənay ahay nen sa ga baptisma tə a'am ata, kà jak uno, a wa: “Ki canan anà Apasay i dazay ahay pu dō, i njahay apan. Dowan ata nà, i ga baptisma tə Apasay Cəncan awan.”»

³⁴ Yuhana a ja asa, a wa: «Nə canak anan acəkan. Winen nə Wan a Mbərom. Ni side 'am ata awan.»

Njavar a Yesu mama'am aya awan

³⁵ Natiya kutok, ide a cəde sidew a nà, Yuhana winen mə tavay a à man ata tə njavar anahan ahay cew. ³⁶ A canan à Yesu winen apan i bar ta man ata nà, a ja, a wa: «Cen apan! Wan sə təman a Mbərom, winen tiya.»

³⁷ Njavar a Yuhana cew ataya tə sləne 'am ata cəna, tə pərahan azar anà Yesu. ³⁸ Yesu a ma ide à dəba nà, a canan

atan ayak, tinen apan ti pərahan azar nà, a cəce patan wa: «Kə pəlen maw?»

Ta jan: «*Rabi*, man sə njahay anak ahaw?» Ta 'am a tinen «*Rabi*» a nan sa ja nà, «Miter».

³⁹ Yesu a jan atan, a wa: «Hayak ikwen ahay! Kâ ni cen apan!»

Ta zla pə kərtek awan, tə canan à man sə njahay ana Yesu. A təra nà, tə njamde fudo. À alay ata, tə təfek pi zek jiga hus à suko.

⁴⁰ Natiya, dō a cew a sə sləne side aday sə pərahan azar anà Yesu ataya nà, dōwan a inde kərtek, tə ngaman Andəre, mərak ana Simon Piyer. ⁴¹ Natiya, Andəre a zla a pəlay anan mərak anahan Simon, a jan: «Manay mə njadək anan Almasihu!» Almasihu ta 'am hinen nə Kristo. A nan sa ja nə dō ma ga amar awan.

⁴² Andəre a lagay anan Simon pə cakay ana Yesu. Yesu a canan nà, a zəzor anan, a jan, a wa: «Iken nà, Simon wan ana Yuhana bidaw? Pa 'am azanan nà, sləmay anak i i təra nə Kefas.» Ta 'am a tinen, Kefas a nan sa ja nà, pəkərad.†

Yesu a ngaman anà atə Filip tə Nataniyel

⁴³ Sidew a nà, a nan anà Yesu sa zla pə daliyugo sə Galile. Tə zlangay tə Filip, a jan: «Pəruho azar!» ⁴⁴ Filip a aday nà, winen Baytisada ahay, tinen ù kon kərtek a tatə Piyer tə mərak anahan Andəre.

⁴⁵ Filip a zla à man ana Nataniyel ite, a jan: «Dowan a aday atə Musa tu dō maja'am ana Mbərom ahay sə vinde apan à Deftere inde ata nà, mə njadək anan kutok. Winen nə Yesu wan ana Yusufu, dō sə Nazaratu ahay.»

⁴⁶ Nataniyel a jan apan, a wa: «Kak way lele a nà, i nay ahay à Nazaratu wa daw?»

Filip a jan: «Hayak ahay, ca apan!»

† 1:42 Ta 'am hinen dukwen, Kefas a nan sa ja Piyer.

⁴⁷ Yesu a canan anà Nataniyel nà, winen apan i nay ahay pə cakay anahan, a ja, a wa: «Cen apan! Do sə Isəra'ila dídém a, aday a njəkan uda anà do itəbay ata həna!»

⁴⁸ Nataniyel a cəce pə Yesu wa, a wa: «Ka san nen ta maw?»

Yesu a mbəđahan apan, a wa: «Kurre, Filip dukwen kə ngamak anak fan bay ata nà, nə canak nà, iken ù vo sə buway mba.»

⁴⁹ Nataniyel a jan apan kutok: «Miter, iken nə Wan ana Mbərom. Bahay sə Isəra'ila nà, iken.»

⁵⁰ Yesu a mbəđahan apan asa, a wa: «Ka daf upo nga nà, anga nen sa jak, na wa: Nə canak anak ù vo sə buway ata, bidaw? Ki i canan anà way ahay sə zalay həna anan tə məduwen aya mba. ⁵¹ Ni jak tə dídém a nà: Ki i cinen anan anà bagəbaga mburom mə təba awan, aday ki cinen anan anà maslay a Mbərom ahay ti ján, ti dazay ti nen, Wan su Do.‡»

2

Azar uko sə gəba dalay à Kana

¹ Yawa, luvon cew pə dəba anahan a wa nà, azar uko sə gəba dalay a təra à Kana, pə daliyugo sə Galile. May ana Yesu winen inde à man ata awan. ² Dukwen tə ngamak atan ayak anà atə Yesu tə njavar anahan ahay à man ata re.

³ À alay sa sa mahay sə azar uko kutok, mahay a ndav pə do ahay wa. Anga nan, may a Yesu a jan, a wa: «Mahay inde pə do ahay sabay!»

⁴ Yesu a mbəđahan apan, a jan, a wa: «Uwar a anan, kə vuwo nga ti mer su way ata nə angamaw? Alay uno kà slak fan bay.»

‡ 1:51 Yesu a nan sa ja nà, winen kawa səsala sa zla à mburom.

⁵ May anahan a jan anà dō si mer su way ahay, a wa: «Gen kawa anahan saa jak ikwen ata fok!»

⁶ Matanan, tugoy su kon ahay inde à man ata ma la aya mbërka sa taa pak uda a'am. Kärtek sə tugoy ataya nà, a gəba a'am i ga way sə liter səkat, kawa sa ja bine siwaw nà, kəlawə mbërka. Tə a'am sə tugoy ataya awan, Yahuda ahay ta taa banay anan saray, zek, tə cakad a way, kawa sə pəra a tinen ahay.

⁷ Yesu a jan anà dō sa ga mer su way ahay: «Rihen anan tugoy a anaya tə a'am.» Tə ngahay a'am awan, ta rah anan tugoy ataya cesl cesl. ⁸ Yesu a ja kutok: «Həna nà, ngihen ahay wa asa, zlen anan anan ayak anà bahay sə azar uko.» Ta ga kawa anahan sa jan atan ata awan.

⁹ Bahay sə azar uko ata, a tukom anan nà, kə tərak mahay coy. Əna, winen nà, a san sa jəka mahay a, a nay ahay nə tə wura wa anaw bay. Sa san nà, dō sə ngahay ataya dəkdek. A ngaman ayak anà dō sə gəba dalay ata awan, a jan: ¹⁰ «Abay dō ahay ta taa lahan anan anà dō ahay nà, mahay mugom awan. Kagasl, mahay kə vawak atan nga nà, ti var winen mugom a bay ata awan. Aka aday iken nà, kə dərək anan mugom awan hus həna nə kəkəməw?»

¹¹ Natiya awan, masuwayan ana Yesu sa ga mama'am awan, a təra nà, à wulen su doh sə Kana, pə daliyugo sə Galile. A kay anan ahay mazlaḅ anahan, aday njavar anahan ahay ta daf apan nga.

¹² Pə dəba anahan a wa, ta zla way a tinen à wulen su doh sə Kafarnahum tatə may anahan tə mərak anahan ahay pi zek tə njavar anahan ahay, aday tə njahay à man ata luvon ahay mənəcək ca.

Yesu a razl dō sa ga masa ahay ù doh sə mazlaḅ a Mbərom wa

Mata 21.12-13; Markus 11.15-17; Lukas 19.45-46

¹³ Natiya, alay sə azar uko sə Pasəka ana Yahuda ahay i sa dəzley bəse nà, Yesu a zla à Urəsalima kutok. ¹⁴ A njadak ayak ù doh sə mazlaḅ a Mbərom à man ata nà, do sa ga masa ahay. Do hinen ahay tə sukom anan way ta sla ahay, tə təman ahay, tə kurkudok ahay, aday do a azar aya nà, do sə bəmbad dala ahay. Tinen a fok mə njahay aya pə tabal a tinen ahay.

¹⁵ Natiya kutok, Yesu a japay anan 'am sə liḅer ahay, aday a təra anan məkiḅek awan, a rəzlay atan ahay gənow ahay uho: sla ahay, təman ahay. A dazlan, a guce anan dala a tinen ataya à məndak, a hərok anan tabal su do sə bəmbad dala ataya fok. ¹⁶ A jan anà do sə kurkudok ahay re, a wa: «Zlen anan awan anaya à man a anan wa. Kê tərən anan doh ana Bəbay uno doh sa ga uda masa bay.»

¹⁷ Njavar anahan ahay ta ma nga sə jalay pa 'am ma ja a à Deftere inde ata awan. 'Am ata a wa: «Asan zek su doh anak nà, winen apan i ban à mivél uno inde bayak a kawa uko.*»

¹⁸ Bahay sə Yahuda ahay tə cəce pə Yesu wa kutok, ta wa: «Gədan anak inde sa ga way ataya daw? Əna ga masuwayan, aday mâ san gədan inde apak matana acəkan.»

¹⁹ Yesu a mbədahan atan apan, a wa: «Mbəzlen anan doh sə mazlaḅ a Mbərom a anan. Aday nen ni han anan maza à luvon maakan inde.»

²⁰ Ta jan, ta wa: «Do ahay ta han doh a anan nà, ava ahay ta gak kwa kuro fudó nga mbərka. Aday iken nà, ki han anan à luvon maakan inde kələdaw?»

²¹ Yesu a ga minje tu doh ata nà, pi zek anahan. ²² Pə dəḅa ana Yesu sə slabakay ahay à məke wa nà, njavar anahan ahay tə jalay pa 'am anahan ataya jiga awan. Ta

* 2:17 Capə Jabuura 69.10.

daf nga pa 'am ma ja à Deftere a Mbərom inde ataya awan, aday ta daf nga pa 'am anahan ata awan.

Yesu a san way sə mivəl sə dō ahay zle fok

²³ Natiya awan, à alay sə azar uko sə Pasəka ata fok nà, Yesu a njahay à Urəsalima à man ata awan. Dō ahay bayak a tē dāfak apan nga, anga tē canak anan anà masuwayan anahan ahay sa ga. ²⁴ Aya əna, Yesu kə ngəmak sa daf patan nga bay, anga winen a san ajalay nga su dō ahay zle kəzlek. ²⁵ Yesu kə pələk sa jəka dōwan â dakan anan ajalay nga su dō kwa mənəcək bay, anga a san way sə mivəl sə dō ahay zle fok.

3

Atə Yesu tə Nikodemus

¹ Dōwan inde à wulən sə Fərisa ahay inde, tē ngaman Nikodemus. Dōwan ata nà, winen dō kərtek à wulən sə məcəd sə Yahuda ahay inde. ² Nikodemus kutok, a nay ahay pə cakay ana Yesu sə luvon. A jan a wa: «Rabi*, na san zle, iken nà, miter ana Mbərom sə slənay ahay, anga kula dōwan kà gak masuwayan sə way kawa ananak ite nà, ibay. Kak si Mbərom winen tē dōwan ata awan.»

³ Yesu a mbədahan apan, a wa: «Nen apan ni jak tē dīdēm a hənə: Dō zənzen a nà, i mba apan sa zla à bahay a Mbərom inde bay, kak si i təra dō mə wahay a mə slala cew a aday.»

⁴ Nikodemus a cəce panan kutok a wa: «Dō kà gak mēduwer coy nà, i njad ti wahay anan maza awan nà, kəkəməw? Dōwan ata i njad sa ma à kutov ana may anahan maza awan, aday may anahan i wahay anan asa kələdaw?»

* 3:2 Rabi: Rabi nà, ta 'am sə Aramayak. A nan sa ja nà, Miter.

⁵ Yesu a jan: «Nen apan ni jak tē didēm a hēna: Kak dōwan a mē wahay a miza tē a'am bay, aday tē Apasay Cāncan awan bay cēna, dōwan ata i mba apan sa zla à bahay ana Mbērom inde bay. ⁶ Do sē daliyugo ahay tinen apan ti wahay, əna tē wahay nē zek dākdek. Aday dō mē wahay a tē Apasay Cāncan ataya nà, tinen dō ana Apasay Cāncan aya awan. ⁷ 'Am a anan â gak masuwayan adēka bay. Kawa anuno sa jak, bēlaray tē wahay kwanay tē slala cew a aday. ⁸ Mad a bal nà, à man anahan kawa sa gan may. Kē slōne zle, əna ka san sa jēka a nay awanaw bay. A zla nē ahaw dukwen, ka san man anahan a bay re. Do mē wahay a tē Apasay Cāncan awan a dukwen a tēra nà, matanan re.»

⁹ Nikodemus a cēce maza awan pē Yesu, a wa: «I sa njad zek ata nà, kəkəma kəlanaw?»

¹⁰ Yesu a mbədahan apan: «Iken adēka nà, miter sē Yahuda ahay, əna ka san way ataya bay kələdaw? ¹¹ Nen apan ni jak tē didēm a hēna: Manay mē taker nà, way ana manay sa san. Manay apan mi side dukwen way ana manay sē canan tē idē a manay. Əna hwiya kē tēmihen side a manay bay. ¹² À alay a nē təkerek ikwen way sē daliyugo ahay nà, kē dāfen upo nga bay. Hēna ni dākak ikwen anan way saa tēra à mburom, ki i mben apan sa daf nga pa 'am uno ahay kəkəma kutok anaw?

¹³ «Dowan saa zla kula à bagəbaga mburom nà, ibay. Si nen, Wan su Do, sa nay ahay à mburom wa. ¹⁴ Kawa ana Musa sē laway dədew sē rəslom dəzdzaz a pē dədom à kibe kwakwa ata nà, dō ahay ti laway nen, Wan su Do, dukwen matanan re.† ¹⁵ Aday kuwaya kē dāfak nga pa Wan su Do nà, i njad sifa sa ndav bay ata awan. ¹⁶ Mbērom nà, a pəlay anan daliyugo cəvedabay. Anga nan awan, a varay anan wan anahan mənduwel a coy. Natiya kutok,

† 3:14 Ca pə Limle 21.

kuwaya kè tèmahak sa daf nga pa wan ata nà, i lize bay, əna i njad sifa sa ndav bay ata awan. ¹⁷ Mbərom a slənay ahay wan anahan nà, sa nay saa gan sariya sa ban anan dō sə daliyugo ahay bay. Əna a nay sa tam anan dō sə daliyugo ahay adəka.

¹⁸ «Kuwaya kè tèmahak sa daf nga pa Wan a Mbərom nà, sariya inde saa ban anan sabay. Aday dōwan a kè tèmahak sa daf nga pa wan a Mbərom a mənduwel ata bay ite nà, winen kè slahak à sariya inde coy adəka. ¹⁹ Sariya ata aday nà, anga 'am a anan: Jiyjay a nay ahay pə daliyugo, əna dō sə daliyugo ahay tə pəlay luvon zal jiyjay, anga tinen apan ti ga nà, mer su way lelibay aya awan. ²⁰ Kuwaya winen apan i ga mer su way lelibay aya cəna, ata winen apan i nan ide anà jiyjay. I gan may sa nay à jiyjay inde bay, anga winen a jəjaran anà jiyjay saa kay anan mer su way anahan ma ga a à luvon inde ata awan. ²¹ Kuwaya, dōwan a kà gak mer su way sə dīdem nà, winen nà, i nay, i bar ì ide jiyjay inde, anga aday jiyjay â dəvan pi mer su way anahan lele aya ma ga pa 'am a Mbərom.»

Atə Yesu tə Yuhana, dō sa ga baptisma ata awan

²² Natiya kutok, Yesu a zla way anahan pə daliyugo sə Yahudiya tə njavar anahan ahay. Tə njahay pi zek à man ata awan, aday a gan baptisma anà dō ahay. ²³ Yuhana ite winen apan i gan baptisma anà dō ahay à wulen su doh sə Aynun, anga a'am inde à man ata bayak awan. Aynun awan aday nà, dəren tə wulen su doh sə Salim bay. Dō ahay bayak a ta zla pə cakay anahan saa gay ahay baptisma. ²⁴ À alay ata nà, Yuhana ma ban a à dangay fan bay.

²⁵ Pa pac a inde, njavar ana Yuhana ahay tu dō kərtek à wulen sə Yahuda ahay tinen apan ti vad uway pa 'am sə cəncan sə way ahay pi zek tə cəncan si zek. ²⁶ Anga nan,

ta zla pə cakay ana Yuhana. Ta jan, ta wa: «Miter, dōwan a iken sə side apan, kə zlingen pa 'am zlinger sə Urdon ata nà, həna winen dukwen, winen apan i gan baptisma anà dō ahay. Do ahay dukwen tinen apan ti zla fok pə cakay anahan.»

²⁷ Yuhana a mbədahan atan apan, a wa: «Dowan sa njad awan mənjenja Mbərom a sə varan anan nà, ibay asanaw!
²⁸ Kwanay kə slənen anan 'am uno coy. Na jak: Nen nà, Almasihu bay, əna Mbərom a slənay nen nà, aday nê lahan pa 'am ca. ²⁹ Uwar nà, anà dō sə gəba dalay a way anahan. Aday car ana dō sə gəba dalay dukwen, a tavay uho saa pak sləmay. Kə slənek winen apan i nay coy nà, i taslay mivel ta 'am anahan aya fok. Matanan, nen nə taslay mivel dukwen nà, na. ³⁰ Natiya awan nà, məduwen uno â kac, mbala anahan â zəga adəka.»

Do sa nay ahay à bagəbaga mburom wa

³¹ «Do sa nay ahay à mburom wa nà, winen pa nga su dō a kəzlek. Do sə daliyugo ahay dukwen, tinen pə daliyugo. Ta ja nà, 'am sə daliyugo dəkdek. Do sa nay à bagəbaga mburom wa ata nà, winen pa nga sə dō ahay fok. ³² Way anahan sə canan tə way anahan sə sləne, a ga side dukwen pə way ataya awan. Əna dōwan sə təma side anahan a nà, kwa kərtek ibay. ³³ Kuwaya kə təmahak side anahan nà, a san zle, Mbərom winen dō sə didek. ³⁴ Do maslan a Mbərom cəna, winen apan i ja dukwen 'am ana Mbərom, anga Mbərom a, winen apan i rah anan tə Apasay anahan. ³⁵ Bəbay Mbərom nà, a pəlay wan anahan cəvedəbay. Kə varak anan gədan pa nga sə way ahay kəzlek. ³⁶ Kuwaya kə dəfak nga pa wan a Mbərom nà, kə njadək sifa sa ndav bay ata awan. Kuwaya kə təmahak anan Wan a Mbərom bay ite nà, i njad sifa kulibay, aday Mbərom i ga apan mivel sə coy.»

4

Yesu tə uwar sə Samariya a inde pə kurok

¹ Farisa ahay tə sləne nà, Yesu winen apan i njad njavar ahay aday winen a gan baptisma anà dō ahay a zalay Yuhana. ² Aday nà, Yesu a kà gak anan baptisma anà dōwan kwa kərtek bay. Sa ga mer su way ata nà, njavar anahan aya awan.

³ Yesu a sləne 'am a tinen ata cəna, a mbəsak daliyugo sə Yahudiya, a ma pə dəba à Galile. ⁴ Anga nan, si i takas dukwen tu kon sə Samariya. ⁵ Natiya awan, a dəzle à wulen su doh a inde tə ngaman Sikar, bəse tə guvo ana Yakob a inde, a varan anan kwakwa anà wan anahan Yusufu.* ⁶ À man ata kutok, kurok ana Yakob inde.

Natiya kutok, man i pec a ga nà, Yesu a njahay pa nga kurok, anga kà yak nga tə cəved. ⁷⁻⁸ À alay ata awan ite nà, njavar anahan ahay, ta zlak à wulen su doh saa pəlay way sa pa.

Aday uwar sə Samariya a inde a nay ahay pə kurok saa ngahak ayak a'am. Yesu a cəce panan a'am, a wa: «Vuro a'am ite.»

⁹ Həren aday nà, 'am a zlan atan pi zek ana Yahuda ahay tə Samariya ahay bay. Anga nan, uwar ata awan a jan, a wa: «Iken nà, Yahuda ahay, nen dukwen Samariya ahay. Ki cəce puno a'am sa sa kələdaw?»

¹⁰ Yesu a mbədahan apan kutok, a wa: «Abay kâ san sumor ana Mbərom saa ga, aday kâ san dōwan a sə cəce panak a'am sa sa ata nà, iken ki cəce panan a'am sə varan sifa anà dō ahay ata adəka.»

¹¹ Uwar ata a jan anà Yesu, a wa: «Mazar, na ca apak nə cafgal sə ngahay a'am inde apak ibay! Kurok a anan dukwen sololo. Ki njad a'am sə varan sifa anà dō ahay ata nà, ta maw? ¹² Bije a manay Yakob sə varan umo kurok a

* 4:5 Ca pə Laataanooji 33.19.

anan dukwen, kà sak wa a'am. Winen tə gwaslay anahan ahay fok, aday tə gənwaw anahan aya təke, ta sak wa a'am. Aday iken kə zalay Yakob tə məduwen kələdaw?»

¹³ Yesu a mbəfahan apan, a wa: «Kuwaya kà sak a'am sə kurok a anan nà, jom i gan asa. ¹⁴ Aya əna, dowan kà sak a sa a'am mbala uno saa varan ata nà, jom i gan kula sabay, anga a'am ata i təra kawa zəlaka à winen inde, i varan sifa sa ndav bay ata awan.»

¹⁵ Uwar ata a jan, a wa: «Vuro a'am ata awan, aday jom ũ go sabay, nà sa may ahay sə ngahak ayak a'am pə kurok wa kula sabay re bidaw?»

¹⁶ Yesu a jan apan, a wa: «Zla, ngaman ahay anà mbaz anak, hayak ikwen ahay à man a anan aday.»

¹⁷ Uwar ata a ja kutok, a wa: «Mbaz uno ibay!»

Yesu a jan, a wa: «Ka jak dīdem awan, kak ka wa mbaz anak ibay nà, na! ¹⁸ Anga ka zlak à mbaz həna saray dāra, aday dowan a həna kwanay maya ata dukwen, winen mbaz sə pəzugoy anak a bay re.»

¹⁹ Uwar ata a mbəfahan anà dungo kutok, a wa: «Miter, nə sənək iken nə dō maja 'am ana Mbərom. ²⁰ Bije a manay ahay dukwen tə hərək anan nga anà Mbərom pə bəzlom a manay a anan, əna kwanay Yahuda ahay nà, ki wen, man sə hərən nga anà Mbərom kərtek nà, si à Urəsalima.»

²¹ Yesu a jan, a wa: «Uwar, təma 'am a nen sa jak həna ata awan: Alay awan i sla azanan, ki hərən anan nga anà Bəbay Mbərom nà, à bəzlom a anan dəkdek sabay, kwa à Urəsalima taayak sabay re. ²² Kwanay Samariya ahay aday nà, kə sənən dowan a kwanay sə hərən nga ata bay. Əna manay Yahuda ahay nà, ma san dowan a manay sə hərən nga ata zle, anga Mbərom a tam anan dō ahay nà, tə alay a manay Yahuda ahay. ²³ Aday, alay a i nay ahay mba, kà slak coy adəka, Apasay Cəncan a, sa kay anan dīdem ana Mbərom ata, i sənən anan zek anà dō ahay. Natiya awan,

dó sa daf nga pə Mbərom tə dídem ataya ti san sə həran nga pa man pa man ahay fok. Anga a nan anà Mbərom awan nà, dó sə həran nga matanan ataya awan. ²⁴ Mbərom nà, apasay sə varan sifa anà dó ahay. Do ahay ti həran nga nà, tə dídem a aday tə mægala sə Apasay Cəncan a re.»

²⁵ Uwar ata a mbədahan apan, a wa: «Na san zle, Almasihu i i nay ahay. Kà nak coy nà, i dakak uko anan way ahay fok.»

²⁶ Natiya, Yesu a mbədahan apan, a wa: «Nen a sa jak 'am ata nà, winen awan!»

²⁷ Njavar a Yesu ataya ta may ahay kutok. Tə canan anà Yesu winen apan i ja 'am tu dó uwar a nà, a gan atan masuwayan. Aday dōwan kwa kərtek kə cəcihek pə uwar ata wa sa jəka: «Kə pəlay panan maw?» nà, ibay. Kabay, dōwan sa jan anà Yesu: «Ki jen 'am angamaw?» dukwen, ibay re.

²⁸ Uwar ata a dazlan nà, a mbəsak anan kəlawə anahan pə kurok, a nay agay, a jan anà dó ahay, a wa: ²⁹ «Hayak ikwen ahay aday, cen pə dōwan inde, u jo həna way uno ahay sa ga ataya fok. Hinahibay nà, i ga nə winen Almasihu dəge?»

³⁰ Do ahay ta nay ahay à wulen su doh wa kutok, ta zla pə cakay ana Yesu.

Guvo sa ndaw ma nah awan

³¹ À alay ata kutok, njavar a Yesu ahay ta jan, ta wa: «Miter, suwan pa way mənjęək aday.»

³² Yesu a mbədahan atan apan, a wa: «Way sa pa uno inde, kə sənən bay.»

³³ Njavar anahan ahay tə cəce pi zek ahay wa, ta wa: «Dōwan kə varak anan ahay way sa pa dəge?»

³⁴ Yesu a jan atan kutok: «Way sa pa uno awan nà, adəfan apan anà dó sə slənay ahay nen, aday sa ga mer su way anahan sə mbuko à alay inde ata awan. ³⁵ 'Am ana

kwanay inde ka ti jen nà: “A mbəsak həna kiya fudo, way ahay ti saa nah, aday saa car.” Aya əna nen ni jak ikwen, cen pə guvo ahay lele. Ndaw kə nahak, kà slak sa car coy. ³⁶ Do sa car ndaw à guvo su do nà, i halan nga anà ndaw ana bahay sə guvo, aday i njad magwagway anahan pə dowan ata wa. Ndaw ata nà, kawa sa ja, do sa njad sifa sa ndav bay ataya awan. Anga aday do sa casl pi zek tu do sa car tē taslay mivel cew maya awan. ³⁷ 'Am sə jike inde asa, a ja nà: “Do sa casl winen cara, do sə halan nga dukwen, winen cara.” Winen ata nà, 'am didem awan. ³⁸ Na slan kwanay nà, saa cəray à man aday kwanay kə cislen bay ata wa. Do maza aya sa casl, kwanay dukwen kə njiden anan magwagway ti mer su way a tinen.»

Samariya ahay bayak a tə dɛfak nga pə Yesu

³⁹ Do sə Samariya ahay à Sikar bayak a tə təmahak sa daf nga pə Yesu anga side ana uwar ata sa jan atan: «U jo anan way uno ahay sa ga ataya fok.» ⁴⁰ Ta nay ahay pə cakay ana Yesu nà, ta jan à njahay tə tinen mba. Yesu a njahay à ga tinen kutok luvon ahay cew. ⁴¹ Do ahay bayak a tə dɛfak nga pə Yesu asa, anga tə slənek 'am anahan. ⁴² Anga nan, ta jan anà uwar ata awan: «Həna nà, mə dɛfak nga pə Yesu nà, anga 'am anak sa jan umo ata bay. Cərkəke ma daf apan nga, mə təma nà, anga manay awan mə slənek 'am anahan aya awan. Ma san zle, winen nà, do sa tam anan do ahay acəkan.»

Yesu a mbar anan wan ana do si mer su way ana bahay inde

⁴³ Pə dəba à luvon cew ata wa nà, Yesu a mbəsak atan, a zla way anahan à Galile. ⁴⁴ Yesu a kà jak, a wa: «Do ahay ta gan nga anà 'am ana do maja'am a Mbərom kwa ta sə wura fok. Əna ù kon anahan a nà, dowan a gan nga anà 'am anahan ahay itəbay.»

⁴⁵ Tə dəzle pə daliyugo sə Galile awan nà, dō sa man ataya tə tōma anan lele, anga tinen ta zlak à azar uko sə Pasəka à Urəsalima, aday tə canak anan ahay à mer su way anahan sa ga ata awan.

⁴⁶ Natiya, Yesu a ma way anahan à Kana pə daliyugo sə Galile, à man anahan sə mbəda anan a'am mahay awan ata awan. Dowan a inde, winen məduwen a à man ata awan, winen dō si mer su way ana bahay sə daliyugo ata awan. Wan ana dōwan ata winen dəvac awan, aday mə nahay a à wulen su doh sə Kafarnahum.

⁴⁷ Dowan ata a sləne sa jəka Yesu winen pə daliyugo sə Yahudiya sabay, winen à Galile nà, a zla pə cakay anahan, a jan: «Zlumo à Kafarnahum, aday ki saa mbəro anan wan uno inde mə nahay a, winen dəvac awan, i mac coy.»

⁴⁸ Yesu a jan, a wa: «Ki dəfen upo nga fan bay, si ki cinen anan anà masuwayan ahay aday dāw?»

⁴⁹ Dowan ata a mbədahan apan kutok, a wa: «Hayak àga nen aday. Wan uno ata i saa mac.»

⁵⁰ Yesu a wa: «Zla agay, wan anak kə mbərak!»

Winen a daf nga pa 'am ana Yesu ata awan, a zla way anahan agay kutok.

⁵¹ Winen pə cəved sa zla agay mba, dō anahan ahay ta nay agay wa, ta jan: «Wan anak nə kə mbərak coy!»

⁵² Dowan ata a cəce patan wa: «A njad sa man uda awan nà, siwaw?»

Tə mbədahan apan: «Avad a sə ipec, tə njamde kərtek, nga sə bərazl a ndalay panan nà, na.»

⁵³ Bəbay a wan ata, a may anan ahay à nga inde 'am à Yesu sa jəka: «Wan anak kə mbərak» ata nà, kəslsla alay ata acəkan. Ta daf nga pə Yesu tu dō su doh anahan ahay fok.

⁵⁴ Masuwayan a Yesu sa ga ata nà, winen mə slala cew a sə tēra à Galile. A tēra pə dəba anahan sa may ahay à Yahudiya wa ata awan.

5

Yesu a mbar dōwan a inde mə tēra à mēndak awan

¹ Pə dəba anahan a wa mənjoek nà, Yahuda ahay ta zla saa zar uko à Urəsalima. Yesu đukwen a zla ite. ² À man ata nà, məsudoh a inde tē ngaman Məsudoh sə Təman ahay. Dəlov a inde ma la awan, aday ta ga apan galak ahay đara tew. A'am ata nà, tē ngaman Baytizata ta 'am sə Yahuda ahay nà, na. ³ Đo sə đəvac ahay cara cara bayak a mə nahay aya ù vo sə galak ataya awan: huruf ahay, vədal ahay, pi zek tē đo sə jəje ahay. [Tinen apan ti ba, hinahibay a'am i bal, ⁴ anga pac a hinen ahay nà, maslay a Mbərom a dazay ahay à a'am ata inde, i bal anan. A'am ata kə bəlak nà, dōwan a sa lah uda pa 'am ata cəna, winen kə mbərak à đəvac anahan wa, kwa â ga nə đəvac wura wura fok.]

⁵ Dōwan a inde đəvac awan à man ata, kà gak à đəvac inde ava kwa kuro maakan nga anahan a jəmaakan. ⁶ Yesu a canan cəna, a san zle, đəvac kə njahak apan. Anga nan, a cəce panan: «A nak sa mbar à đəvac anak wa đaw?»

⁷ Dōwan ata a mbəđahan apan, a wa: «Wan ada, dōwan uno inde saa zla nen à a'am inde, ibay. A'am kə bəlak dəp nà, kwa nê rəzlen à nga wa kəma kəma đukwen, đo maza awan i luho uda awan.»

⁸ Yesu a jan asa: «Slabak, gəba lala anak, zla way anak kutok.»

⁹ Dōwan ata a mbar ca, a gəba lala anahan, a zla təpa təpa.

Cəkəbay, pac ata nà, luvon sa man uda awan. ¹⁰ Anga nan, bahay sə Yahuda ahay ta jan anà dōwan ata awan: «Biten nà, luvon sa man uda awan. Cəved anak inde sə tavak lala anak pa nga ibay.»

¹¹ Winen ite a mbədahan atan apan, a wa: «Dowan a sa mbar nen ata u jo nà, gəba lala anak, zla way anak.»

¹² Dowan ataya tə cəce panan, ta wa: «Dowan a sa jak: “Gəba lala anak, zla” ata nà, wayaw?»

¹³ Dowan ata dükwen a san sa mbar anan nə wayaw bay. Bina Yesu a dükwen kà zlak way anahan à man ata wa səmad bəse, anga dō ahay bayak a à man ata awan.

¹⁴ Pə dəba anahan a wa nà, Yesu a tan ayak à nga anà dōwan ata awan ù doh sə mazlab a Mbərom. A jan, a wa: «Həna nà, kə mbərak. Kâ saa ga ines sabay, anga way sə zalay winen ata â sa nay ahay apak sabay.»

¹⁵ Dowan ata a zla sa jan anà bahay sə Yahuda ahay nà, sa mbar anan nə Yesu. ¹⁶ Natiya kutok, bahay sə Yahuda ataya tə dazlan sə jugwar 'am pə Yesu wa asa, anga a mbar anan dō pə luvon sa man uda awan.

¹⁷ Əna Yesu a dakan atan anan lele, a wa: «Bəbay uno nà, winen apan i ga mer su way nə pac pac. Nen dükwen si ni ga mer su way kətana awan.»

¹⁸ Anga 'am anahan ataya awan, Yahuda ataya tə zəga anan sa nan idə hus pa sə pəlay sa vad anan à məke adəka. Anga sa jəka, winen a ga mer su way pə luvon sa man uda ata dəkdek sabay, əna a wa Mbərom nə bəbay anahan. Matanan, a lavay anan nga anahan tə Mbərom.

Mbərom kə varak anan gədan anahan fok anà wan anahan

¹⁹ Yesu a jan atan asa, a wa: «Nen apan ni jak ikwen tə dīdem a həna: Nen, wan a Mbərom nà, ni mba apan sa ga way ta nga uno itəbay. Ni ga nà, way mbala ana Bəbay uno sa ga, way aday nə canak anan ata awan. Kawa ana Bəbay uno sa ga jiga awan, nen ni ga winen a re, ²⁰ anga aday nà, Bəbay uno a pəlay nen, a dūko anan way anahan sa ga ahay fok. I dūko pə way sə zalay həna anaya awan

mba. Nen wan nà, ni ga atan. Way ataya cəna, ti gak ikwen masuwayan.

²¹ «Natiya, kawa ana Bəbay uno sə slabak anan dō ma mac aya awan, aday a varan atan sifa ata nà, nen wan anahan dükwen ni varan sifa anà dō kawa su no anà nen matanan re.

²² «Aday asa, Bəbay uno nà, kè pəlak sa gan sariya anà dōwan kwa kərtek bay, əna a mbəsak anan sariya fok à alay uno inde nen wan anahan. ²³ Anga aday dō ahay tē hərə nga anà nen wan anahan, kawa sə həran nga anà Bəbay uno sə slənay nen ata awan. Kak dōwan a a hərə nga anà nen wan anahan bay nà, a həran nga anà Bəbay uno bay re.

²⁴ «Nen apan ni jak ikwen tə dīdem a həna: Kuwaya dōwan a kè slənek 'am uno aday kè dəfak nga pu dō sə slənay ahay nen nà, winen kè njadək sifa sa ndav bay ata awan, sariya i ban anan itəbay. Kawa sa ja bine siwaw nà, kè takasak ahay à amac wa, kà zlak à sifa inde.

²⁵ «Nen apan ni jak ikwen tə dīdem a həna: Alay a i slay ahay, kà slak adəka coy, dō ma mac aya ti sləne dundo uno, nen Wan a Mbərom, aday dō sə sləne ahay fok ti njahay uho tə sifa awan. ²⁶ Kawa ana Bəbay uno sa mba apan sə njahay anan dō ahay uho ata nà, nen wan anahan dükwen a vuro gədan sə njahay anan dō ahay uho re. ²⁷ A vuro gədan a nà, aday nà gan sariya anà dō ahay, anga nen Wan su 'Do.

²⁸ «'Am a anan â gak ikwen masuwayan bay. Alay a awan kà slak anga dō ma mac aya aday tə sləne dundo uno, ²⁹ aday ti slabakay ahay à məke a tinen ahay wa. 'Do sa taa ga way lele aya awan, ti may uho saa njad sifa. Aday dō sa taa ga nə way sə cəban anà Mbərom ite, ti may uho nà, sariya i ban atan. ³⁰ Na ga sariya nà, kawa ana Mbərom a su jo. Ni mba apan sa ga awan ta nga uno bay. Sariya uno sa ga nà, winen lele, anga nen na ga way sa nga uno bay.

Na ga nà, way mbala ana dō sè slənay ahay nen ata awan, aday kawa sa nan.»

Do sè side ana Yesu ahay

³¹ Yesu a ja asa, a wa: «Abay kak na gan side anà nga uno nà, ata side uno kà zlak tə dīdem a bay asanaw. ³² Əna dōwan a inde, winen a ga side anga nen, aday na san zle side anahan nà, tə dīdem awan. ³³ Kwanay awan, kə slənen dō pə cakay ana Yuhana, kà jak ikwen side anahan, aday side anahan nà, dīdem awan. ³⁴ Abay nə pəlay side su dō zənzen a bay. Əna na ja pə Yuhana ata nà, aday kə təmen à amac wa. ³⁵ Anga Yuhana kə tərak nà, kawa lalam ma han uko awan. Winen apan i dav. Jijjay anahan ata kà zlak ikwen à nga, əna à alay a inde mənɟək coy.

³⁶ «Aya əna, 'am sè side uno inde sè zalay side mbala ana Yuhana. 'Am sè side ata nà, mer su way a Bəbay uno su jo: “Ga anan!” ata awan. Ni ga mer su way a anan ata nà, anga saa side, nen na nay ahay nə pə cakay ana Bəbay uno wa.

³⁷ «Abay Bəbay uno dō sè slənay ahay nen ata dūkwen, winen apan i ga upo side a re. Kwanay kula kə slənen anan dundo anahan itəbay, aday kula kə cinen anan bay re. ³⁸ Kula kə bənen 'am anahan à mivel a kwanay inde bay, anga kə dəfen nga pi nen, dō anahan sè slənay ahay à wulen a kwanay ata bay.

³⁹ «Kwanay apan ki jingen Deftere a Mbərom, anga a ga pikwen nà, ki nɟiden wa sifa sa ndav bay ata awan. Aday cəkəbay Deftere ata dūkwen a təkər nà, 'am sè side sa ga pi nen a re. ⁴⁰ Əna, a nak ikwen sa nay ahay pə cakay uno aday kə nɟiden sifa dīdem ata bay re.

⁴¹ «Nə pəlay sa nɟad mazlaɓ pə dō ahay wa bay. ⁴² Əna na san kwanay aya zle. Kwanay kə pəlen Mbərom bay. ⁴³ Na nay ahay nà, à sləmay ana Bəbay uno inde. Aday, cen apan. Kə ngəmen sè təma nen bay re. Aday, kak dōwan a maza à

nay ahay ta 'am sa nga anahan hëna nà, ki tëmihen anan, winen adëka nà, tə alay cuwcew awan. ⁴⁴ Kwanay kə pəlen ayaw mbala ana Mbərom bay, əna kuwaya a pəlay nà, ayaw sə do ahay. Aday ki mben apan sa daf upo nga nà, kəkəma asanaw?

⁴⁵ «Kâ sa jilen sa jəka nen ni zlah pikwen pə cakay ana bəbay uno Mbərom bay. Əna Musa, do a kwanay sa daf apan nga ata awan, winen saa zlah pikwen. ⁴⁶ Aday abay kə dəfen ahay nga pa 'am ana Musa ahay aday nà, ki dəfen nga hëna pa 'am uno ahay re. Anga Musa aday dukwen a vindey ahay nà, anga nen awan. ⁴⁷ Natiya, kak kə dəfen nga pə way mbala anahan mə vinde aya bay nà, ki i mben apan sa daf nga pa 'am uno bay re.»

6

*Yesu a varan way sa pa anà do ahay ti ga mbulo dara
Mata 14.13-21; Markus 6.30-44; Lukas 9.10-17*

¹ Pə dəba anahan a wa nà, Yesu a takas bəlay sə Galile a inde, a zla pa day uho. Tə ngaman anà bəlay ata nà, Tiberiyas re. ² Do ahay tə pərahan azar bayak awan, anga tə canak anan anà mer su way anahan ma ga masuwayan aya awan, a mbar anan do sə dəvac ahay.

³ Yesu a ján way anahan à bəz lom tə njavar anahan ahay, tə njahay à man ata awan. ⁴ Azar uko sə Pasəka dukwen i sla bəse. ⁵ Yesu a cakaf nga bine maw nà, a canan anà do ahay bayak a tinen apan ti nay pə cakay anahan. Anga nan kutok, a jan anà Filip: «Di njad sə sukumay ahay way sa pa sə varan anà do ahay a anan fok awanaw?» ⁶ A cəce ata nà, aday â san way mbala a Filip saa mbədahan apan ata awan. Bina, Yesu a nà, a san way anahan saa ga zle.

⁷ Filip a mbəɖahan apan, a wa: «Kak aday a nak uko sa jəka ɖi varan way sa pa anà man su ɖo a anan nà, kwa dala sə *dinar** səkat cew ɖukwen i sla awan bay asanaw!»

⁸ Mərak ana Simon Piyer a inde, tə ngaman Andəre, winen njavar ana Yesu a re. A jan, a wa: ⁹ «Wan inde həna à man a anan, tapa sə pen ahay inde apan ɖara. Kələf ahay ɖukwen inde apan cew! Aka aday i sla ma, anga man su ɖo a anan anaw?»

¹⁰ Yesu a jan atan kutok, a wa: «Jen anan ù ɖo a anaya fok tē njahay a məndak.»

Gujɖ inde məngəɖez a à man ata awan. Ɖo ahay tə njahay apan kutok. Ɖo ahay à man ata ɖukwen, tinen mə baslay a nà, mungol a ɖəkɖek aday nà, ta ga mbulo ɖara.

¹¹ Yesu a gəɖa anan tapa sə pen a ɖara ataya awan, a ngəran ayak anà Mbərom aday a gəzlan anan anà ɖo ahay. A ga anan tə kələf ɖukwen matanan. Kuwaya kə njadək kawa sa nan.

¹² Tinen ata fok, ta rah nà, Yesu a jan anà njavar anahan ahay: «Hilen anan nga anà tapa sə pen mə mbəsak ata awan, anga aday â sa nes bay.» ¹³ Tə halan nga anà mə mbəsak ata nà, a ga cəkarak kuro nga anahan a cew.

¹⁴ Ɖo ahay sə canan anà masuwayan ana Yesu a sa ga ata nà, ta wa: «Tə ɖiɖem awan, ɖowan a anan nà, i ga nà, winen ɖo maja'am a Mbərom saa nay ahay pə daliyugo azanan ata awan.»

¹⁵ Yesu a san zle, ɖo ahay ti nay ahay saa ban anan aday ti i ɖaf anan bahay awan sə məgala. Anga nan, a zla way anahan səmad à bəzlom maza awan.

*Yesu a bar pa nga sə a'am tə saray
Mata 14.22-33; Markus 6.45-52*

* ^{6:7} Dinar kərtek nà, àga tinen dala si mer su way sə hway kərtek.

¹⁶ Natiya awan, suko a a ga cəna, njavar ana Yesu ahay tə dazay pa 'am sə a'am sə bəlay. ¹⁷ Ta ján à kwalalan inde sa zla à Kafarnahum. À alay ata dukwen, ide kə bənak lele coy, aya əna Yesu winen inde tə tinen ibay hwiya. ¹⁸ A'am a bal tə məgalak awan, anga mađ winen apan i bal bayak awan. ¹⁹ Kwalalan a haw pa nga sə a'am i ga kilomiter đara kabay mbərka nà, tə canan anà Yesu, winen apan i nay ahay tə saray pa nga sə a'am, aday winen bəse tə tinen coy. Tinen ite tə jəjar pi zek.

²⁰ Coy Yesu a jan atan, a wa: «Nen awan! Kê jəjiren bay.»

²¹ Natiya kutok, a nan atan sə gəba anan à kwalalan inde, aday kwayan'a kwalalan ata kə dəzlek pə yugo à man a tinen sa gan may ata coy.

Do ahay tə pəlay anan Yesu

²² Sidew a nà, đo sə njahay pa day sə bəlay hinen ataya tə pəlay anan Yesu. Anga ta san zle, avad awan nà, kwalalan inde nə kərtektəkke. Aday ta san zle re, Yesu nà, kə jənak à kwalalan mbala ana njavar anahan ahay sə gəba ata bay. Ta zla nà, mənjenja winen. ²³ Əna kwalalan azar aya inde ta nay ahay à Tiberiyas wa. Tə dəzley ahay nà, đinger pa man ana Yesu sə varan tapa sə pen anà đo ahay ta sə ngeran anà Mbərom ata awan. ²⁴ Do ahay ta ca ide cəna, Yesu winen ibay, aday njavar anahan ahay dukwen tinen ibay. Natiya tə gəba kwalalan ahay sa zla a Kafarnahum saa pəlay Yesu.

Way sa pa sa var sifa nà, zek a Yesu awan

²⁵ Ta njad anan winen pa day uho, tə cəce panan, ta wa: «Miter, ka nay ahay à man a anan nə siwaw?»

²⁶ Yesu a mbədahan atan apan, a wa: «Nen apan ni jak ikwen tə didem a həna: Kə pəlen nen nə, anga ki pen way həniniye, aday kə rihe re ata awan. Bina, masuwayan uno sa gak ikwen ata nà, kə sənən bay. ²⁷ Kê mbədəken sa ga mer su way sa njad way sa pa sa nes ata adəka bay.

Suwan adəka, gen nà, mer su way sa njad way sa pa sə njahay pa sə viyviya ata awan. Way sa pa ata nà, a var sifa sa ndav bay ata awan. Saa varak ikwen anan nà, nen Wan su Do. Anga Bəbay uno awan, kə təmahak sa daf anan upo mazlab anahan pə idə sə dō ahay.»

²⁸ Do ahay tə cəce panan asa, ta wa: «Mi njad sa ga ma, kawa ana Mbərom sə pəlay anaw?»

²⁹ Yesu a jan atan, a wa: «Mer su way ana Mbərom sə pəlay nà, dəfen nga pi nen, nen dō anahan mə slənay ata awan.»

³⁰ Tə cəce panan re, ta wa: «Mi daf apak nga ata nà, ki gan umo nə masuwayan a wuraw? Ki ga nə maw? ³¹ Bije a manay ahay ta pak manu à kiβe. Kawa ana Deftere sa ja apan ata: “A varan atan way sa pa à kiβe. Way sa pa ata dukwen a dazay ahay à mburom wa.†”»

³² Yesu a mbədahan atan apan maza re, a wa: «Ki wen, sə varak ikwen way sa pa sə dazay ahay à mburom wa nà, Musa. Əna matanan bay. Nen apan ni jak ikwen tə didem a həna: Sə varak ikwen way sa pa guzgwəz awan, aday sa nay ahay a mburom wa nà, Bəbay uno awan. ³³ Way sa pa a Mbərom saa varak ikwen ata nà, nen, dō sə dazay ahay pə kərngay à mburom wa ata awan. Aday saa varan sifa anà dō ahay pə daliyugo dukwen, nen awan.»

³⁴ Ta jan asa, ta wa: «Wan ada, varan umo way sa pa ata pac pac hwiya bidaw?»

³⁵ Yesu a jan atan, a wa: «Daf sa var sifa nà, nen awan. Dowan a kà nak pə cakay uno nà, may i han apan kula sabay. Aday dōwan a kə dəfak nga pi nen dukwen, jom i gan kula sabay. ³⁶ Aya əna na jak ikwen: Kə cinen uno, əna kə dəfen upo nga bay hwiya. ³⁷ Bəbay uno kə varak uno anan kuwaya fok cəna, i nay ahay pə cakay uno awan. Aday kuwaya kà nak ahay pə cakay uno cəna, ni lar a bay.

† 6:31 Ca pə Gurtaaki 16.4.

³⁸ Anga na nay ahay à mburom wa nà, sa naa ga way su no anà nen bay, əna sa naa ga way sa nan anà dō sə slənay ahay nen. ³⁹ Aday way ana dō sə slənay ahay nen ata sa nan nà, həna: Nà saa lize anan dō winen sə vuro ataya kwa kərtek bay, əna pa pac sa ndav anan daliyugo nà, nê slabakay atan ahay à məke wa uho. ⁴⁰ Natiya awan, kuwaya kè canak uno anà nen Wan ana Mbərom, aday kè dəfak upo nga nà, dowan ata i njad sifa sa ndav bay ata awan. Aday nen ni slabakay anan ahay à məke wa pa pac sa ndav anan daliyugo. Sa nan à Bəbay uno nà, way ata awan.»

⁴¹ Anga nan kutok, Yahuda ahay tə dazlan sə gədan azar ana Yesu, anga a wa: «Nen nà, way sa pa sə dazay ahay à mburom wa ata awan.»

⁴² Ta wa: «Na wa, winen nə Yesu ba? Wan ana Yusufu bidaw? Da san atə bəbay anahan tə may anahan a təke bidaw? Aka aday, i jəka winen a dazay ahay à mburom wa nà, kəkəməw?»

⁴³ Yesu a jan atan, a wa: «Mbəsiken sa gad azar à wulen ana kwanay ahay. ⁴⁴ Dowan saa njad sa nay ahay pə cakay uno nà, ibay, si kak Bəbay uno a sə slənay ahay nen ata kə jərahak apan sa nay anan aday. Kuwaya dowan a kə njadak sa nay ahay pə cakay uno nà, nen ni slabakay anan ahay à məke wa pa pac sa ndav anan daliyugo. ⁴⁵ Do maja'am ana Mbərom ahay tə vindek, ta wa: “Tinen a kəzlek, Mbərom i dakan atan anan way.‡” Dowan a kə slənek 'am ana Bəbay uno, aday kə təmahak atətak way anahan nà, i nay ahay pə cakay uno. ⁴⁶ Kula dowan kə canak anan anà Mbərom bay, si nen, dō sa nay ahay pə cakay ana Mbərom a wa, nen kərtek nə, nə canak anan à Bəbay acəkan.

⁴⁷ «Natiya awan, nen apan ni jak ikwen tə didəm a həna: Dowan a kə dəfak upo nga nà, kə njadak sifa sa ndav bay

‡ 6:45 Ca pə Esaaya 54.13.

ata awan. ⁴⁸ Way sa pa sa var sifa ata nà, nen awan. ⁴⁹ Bije a kwanay ahay ta pak *manu*§ à saf inde. Kè varak atan sifa bay. Anga nan, fok a tinen a tē məcak à saf inde. ⁵⁰ Yo, dō sa pa tapa sē pen sē dazay ahay à mburom wa ata nà, â ga nē kuwaya i mac itəbay. ⁵¹ Nen nà, way sa pa sa nay ahay à mburom wa ata awan, way sa pa sa var sifa. Dowan a kà pak way sa pa ata nà, i mac kula itəbay. Way sa pa ata nà, zek uno awan. Ni var anan anga aday dō ahay tâ njad sifa.»

⁵² 'Am a anaya awan a gəban atan ahay agad' azar sa ga mivel anà Yahuda ataya asa, ta wa: «I varak uko zek anahan aday dī pa nà, kəkəməw?»

⁵³ Yesu a mbədahan atan apan, a wa: «Nen apan ni jak ikwen tē dīdem a hēna: Nen Wan su 'Dō nà, kak ki pen zek uno bay, aday ki sen mez uno bay nà, sifa i ga inde à kwanay ibay. ⁵⁴ Əna dōwan a kà pak zek uno aday kà sak mez uno re cəna, dōwan ata kē njadak sifa sa ndav bay ata awan, aday ni slabakay anan ahay à məke wa pa pac ana daliyugo saa ndav. ⁵⁵ Anga zek uno bine siwaw nà, way sa pa guzgwez awan, aday mez uno dukwen way sa sa guzgwez a re. ⁵⁶ Kuwaya kà pak zek uno, kà sak mez uno nà, winen kē japak ti nen; nen nē japak tē winen re. ⁵⁷ Bəbay uno, dō sa var sifa nà, sē slənay ahay nen nà, winen awan. Nen nē njahay uho nà, anga winen. Matanan, kuwaya kà pak zek uno nà, i njahay uho anga nen cite re.

⁵⁸ «Natiya, way sa pa sē dazay ahay à mburom wa nà, zek uno kutok. Bije a kwanay ahay nà, ta pak *manu* sē dazay à mburom wa à saf inde. Aday pə dəba anahan a wa dukwen, tē məcak fok re. Aya əna, kuwaya dōwan a kà pak way sa pa mbala uno saa var ata nà, i mac kula itəbay.»

§ 6:49 *Manu nà, way sa pa sē awan inde a dazay à mburom wa. Ca pə Gurtaaki 16.*

⁵⁹ À alay ata nà, Yesu winen apan i wazay ù doh sə wazay ana Yahuda ahay à wulen su doh sə Kafarnahum, a saa ja 'am a anaya nà, na.

'Am a Yesu ahay sə varan sifa sa ndav bay anà do ahay ata awan

⁶⁰ Do ahay bayan a à wulen sə njavar ana Yesu ahay tə sləne 'am ataya cəna, ta wa: «'Am anaya ma da 'am aya awan. Waya sa mba apan sə təma kətanən anaw?»

⁶¹ Yesu a san zle tinen apan ti gədan azar pa 'am ataya awan. Anga nan, a jan atan, a wa: «'Am uno kə mbədahak ikwen anan ajalay nga a kwanay daw? ⁶² Aday, azanan kə cinen anan anà nen, Wan su Do, nen apan ni ján à man sə njahay uno kwakwa ata awan. Ata aday, ki i jen kəkəma asanaw? ⁶³ Sa var sifa nà, Apasay a Mbərom. Zek su do zənzen a nà, a mba apan itəbay. 'Am a nen sa jak ikwen ataya nà, sə zəbay ahay Apasay tə sifa nà, tinen aya kutok. ⁶⁴ Əna, dowan aya inde à wulen ana kwanay nà, ta daf upo nga itəbay.»

Anga kurre a ata dukwen Yesu a san do saa daf apan nga tə didem a bay ataya zle, aday a san dowan a saa ga apan daf ata zle re.

⁶⁵ Yesu a zəga anan asa, a wa: «Anga nan, na jak ikwen, na wa: “Dowan saa njad sa nay pə cakay uno nà, ibay, si kak Bəbay uno a sə slənay nen ata kə jərahak apan sa nay anan pə cakay uno awan.”»

⁶⁶ A bənay ahay kwa pə alay ata wa nà, njavar a Yesu ahay bayak a ta zla way a tinen, ta ngam sə pərahan azar sabay.

⁶⁷ Kutok, Yesu a jan anà do maslan a kuro nga cew ataya awan: «Kwanay dukwen, a nak ikwen sa zla way a kwanay re daw?»

⁶⁸ Simon Piyer a mbədahan apan kutok, a wa: «Miter, mi zla nà, pə cakay ana wayaw? 'Am anak nà, 'am sa var

sifa sa ndav bay, pə cakay ana Mbərom. ⁶⁹ Aday manay ma đaf apan nga, ma san zle, iken nà, do cəncan a sa nay pə cakay ana Mbərom wa.»

⁷⁰ Yesu a mbədahan atan apan, a wa: «Nen a sə walay kwanay, kwanay a kuro nga anahan a cew. Aday cəkəbay dōwan a kwanay a kərtek a nà, winen bahay sə setene awan.»

⁷¹ A ja 'am ata nà, pa wan ana Simon Iskariyot, sə ngaman Yudas ata awan. Anga kwa â ga nà, Yudas kè tərak do kərtek à wulen sə njavar ahay kuro nga cew ataya wa đukwen, saa ga đaf pə Yesu nà, winen awan.

7

Mərak ana Yesu ahay tə đəfak apan nga bay

¹ Pə dəba anahan a wa nà, Yesu a bar pə daliyugo sə Galile fok. A nan abay sa zla pə daliyugo sə Yahudiya bay, anga a nan anà bahay sə Yahuda ahay sa vad anan.

² Aya əna, azar uko sə jawjawa ahay winen bəse nà, ³ mərak ana Yesu ahay ta jan, ta wa: «Mbəsak man a anan, zla way anak pə daliyugo sə Yahudiya. Aday ata njavar anak ahay tē canan anà mer su way anak ahay. ⁴ Dōwan a, a nan do ahay tē san anan nà, a đer zek sa ga mer su way itəbay. Ki ga mer su way a anaya asənə, ga atan pə ide sə do ahay fok.»

⁵ Kwa mərak aya đukwen tə đəfak apan nga bay.

⁶ Yesu a jan atan: «Kè dəzlek pə alay uno tədə ata fan bay. Pə kwanay nà, alay wura wura cəna tədə, əna kətanən bay. ⁷ Do sə daliyugo ahay ti mba apan sa nak ikwen ide itəbay. Nen a nà, do sə daliyugo ahay ti no ide anga nen apan ni kay anan mer su way a tinen ma ga aya nà, tinen lelibay. ⁸ Kwanay nà, zlen à man sə azar uko ata awan. Əna nen ni zla bay, anga alay uno kè dəzlek fan bay.»

⁹ A jan atan 'am ata cəna, winen a a njahay à Galile.

Yesu winen à azar uko sə jawjawa ahay

¹⁰ Pə dəba ana mərak a Yesu ahay fok sa zla à azar uko nà, Yesu a dukwen a zla cite. Əna kà kak anan zek anà dō ahay bay.

¹¹ Bahay sə Yahuda ahay tə pəlay anan à wulen sə dō ahay wa à man sə azar uko ata awan, tə cəce: «Winen ahaw?» ¹² Dō ahay tə səsək a səsək à wulen a tinen ahay inde. Dō a azar aya ta wa: «Winen dō lele awan.» Dō a azar aya dukwen ta wa: «A'ay, winen apan i lize anan dō ahay adəka.» ¹³ Əna dōwan sa ja 'am ataya tə njeznjezlezi a dukwen ibay, anga tə jəjaran anà bahay sə Yahuda ahay.

¹⁴ Natiya awan, luvon sə azar uko ahay ta zla panan əngal nà, Yesu a zla ù doh sə mazlaḅ a Mbərom, a dazlan sə tətakan anan way anà dō ahay. ¹⁵ A gan masuwayan ana bahay sə Yahuda ahay. Anga nan tə cəce, ta wa: «Dōwan a anan kə jingek bay kutok nà, a njad mərike kawa həna anan nə kəkəməw?»

¹⁶ Yesu a mbədahan atan apan, a wa: «Way nen sa ta jak ikwen ata nà, a nay ahay ì nen a wa bay, əna a nay ahay nà, ù dō sə slənay ahay nen ata wa. ¹⁷ Kuwaya, kak dōwan a kə təmahak sa ga mer su way kawa sa nan anà Mbərom cəna, i san sə gəzla way ahay pi zek wa. Matanan, kak na ja 'am ana Mbərom, kabay na ja 'am sa nga uno, aday tə məgala uno nà, i san kutok. ¹⁸ Kuwaya, kak a ja nà, 'am sa nga anahan, i pəlan mazlaḅ anà nga anahan. Əna kuwaya kə pəlak sə həran nga anà dō sə slənay anan ahay nà, dōwan ata dukwen, dō didem awan, mungwalay inde apan ibay. ¹⁹ Na wa, Musa kə varak ikwen Tawrita à alay inde ba? Əna dōwan kwa kərtek sə dəfan apan nà, ibay asanaw? Kə pəlen sa vad nen nà, angamaw?»

²⁰ Dō ahay tə mbədahan apan kutok, ta wa: «Setene inde anak à nga dəge, nga i vawak kələdaw! Waya sə pəlay sa vad iken anaw?»

²¹ Yesu a mbəfəhan atan apan: «Na ga way kərtəktəkke cəna, kà gak ikwen masuwayan jiga awan. ²² Musa a jak ikwen nà, 'am sa gad mədəndalas. Cəkəbay, sə dazlan nə Musa bay, əna bije ahay kwakwa tə lahak anan apan. A wa, kə gəfan anan mədəndalas à wan ana kwanay ahay pə luvon jəmaakan anahan sə wahay anan. Anga nan, kwa â ga nə pə luvon sa man uda dəp nà, kwanay apan ki gəden anan mədəndalas anà wan a kwanay a re. ²³ Kə gəden anan mədəndalas anà wan, aday kà sa mbəsiken anan 'am ana Musa à dəba bay, kwa â ga nə luvon sa man uda nà, na. Aday, a cəbak ikwen anà kwanay pi nen, anga na mbar anan zek su dō zənzen a təsəes fok pə luvon sa man uda nà, angamaw? ²⁴ Mbəsiken sə gəfan azar anà dō pə way sa ca apan tə idə, əna sənən anan way ataya tə dīdek aya aday.»

Yesu nà, Almasihu daw?

²⁵ Dō ahay à wulen su dō sə Urəsalima ataya ta wa: «Na wa, Yesu nà, winen dō abay tə pəlay sa vad anan ata ba? ²⁶ A ja 'am tə njeznjezlezl awan. Dowan sə gafan 'am ibay. Natiya awan nà, dō a mənuko məcəd aya ta san zle winen nə Almasihu daw? ²⁷ Aya əna, kak winen nə Almasihu nà, dōwan i san man anahan awan, a nay ahay awanaw bay. Aday dōwan a anan ata nà, da san man anahan a zle asanaw!»

²⁸ À alay ata nà, Yesu winen apan i tətakan anan way anà dō ahay ù doh sə mazlab a Mbərom. A zəga anan tə dungo mə təba lele, a wa: «Kə sənən nen zle daw? Aday kə sənən man uno sa nay wa ata zle daw? Na nay nə gəbəy nà, 'am sa nga uno bay. Dowan a sə slənay nen ata nà, dō dīdēm awan. Aka aday, kə sənən anan bay asanaw? ²⁹ Nen nà, na san anan zle, anga na nay ahay nə pə cakay anahan a wa. Sə slənay ahay nen nà, winen awan.»

³⁰ Tə pəlay sa ban anan à man ata kutok, əna dōwan kə njadək sə laman bay, anga kə slək pə alay anahan a bay. ³¹ Cəkəbay, do ahay bayək a tə dəkək apan nga, ta wa: «Almasihu a kə sak a nay ahay nà, i ga masuwayan ahay sə zalay dōwan a anan kələdaw?»

Farisa ahay ta slan do ahay saa ban Yesu

³² Farisa ahay tə sləne asəsək 'am sə do ahay ata pə Yesu nà, tə halay nga tə bahay sə gədan dongo anà way ataya awan. Aday tə jəjem 'am, ta slan do sa ba pu doh sə mazlaḅ a Mbərom ahay saa bənay anan.

³³ Yesu a ja, a wa: «Nen ni njahay tə kwanay mənjoək mba. Pə dəba anahan a wa nà, ni ma pə cakay ana do sə slənay ahay nen. ³⁴ Ki i pəlen nen, ki njiden nen sabay, anga ki mben apan sa zla à man uno saa zla ata bay.»

³⁵ Bahay sə Yahuda ahay tə cəce pi zek ahay wa, ta wa: «I zla aha anahan aday mənuko saa mba apan sa njad anan itəbay ata kəlanaw? Aday i zla əga Yahuda ahay tinen à wulen sə Gərek ahay ata daw? I zla saa dəkən atan anan way anà Gərek ahay dəge? ³⁶ Winen awan a wa: “Ki pəlen nen, aday ki njiden nen bay, anga ki mben apan sa zla à man uno sa zla ata bay.” A nan sa ja aday nə maw?»

Zəlaka sə a'am sa var sifa

³⁷ Luvon sa ndav anan azar uko cəna, a zalay luvon azar aya tə mazlaḅ. Pa pac ata awan, Yesu a tavay à wulen sə do ahay. A ja 'am tə məgalək awan, a wa: «Kuwaya, jom a gan cəna, à nay ahay pə cakay uno, aday i sa a'am. ³⁸ Aday dōwan a kə dəkək upo nga, “mivel anahan i təra kurok sə a'am sa var sifa, i haw kawa zəlaka.” Deftere a Mbərom a ja nà, na.»

³⁹ Yesu a ga jike ata nà, pə Apasay Cəncan awan, apasay mbala do sa dək apan nga ahay saa njad ata awan. À alay ata nà, do anahan ahay tə njadək Apasay Cəncan ata fan

bay, anga Yesu a dukwen kà zlak à man sə mazlaḅ anahan fan bay re.

Mawrasan a zlan à mivel inde anà do ahay

⁴⁰ Do azar aya tə sləne 'am ataya cəna, ta wa: «Tə didem awan, dōwan a anan nà, dō maja'am a Mbərom a mənuko sa ba ata awan.»

⁴¹ Do maza aya ite ta wa: «Winen nà, Almasihu asanaw!»

Do hinen ahay asa ta wa: «Kəmaya, Almasihu sa maw! Winen nà, i nay ahay à Galile wa bay asanaw? ⁴² Deftere a Mbərom a ja nà, Almasihu i təra nà, dō sə slala ana Dawuda*, aday ti wahay anan à Baytilama, wulen su doh ana bahay Dawuda way anahan.† Matanan bidaw?»

⁴³ Mawrasan a zlan à mivel inde anà do ahay anga Yesu cərkəke. ⁴⁴ Do azar aya à wulen a tinen a nan atan sa ban anan Yesu, əna dōwan kə njadak sə laman bay.

Bahay sə Yahuda ahay tə dəfak nga pə Yesu bay

⁴⁵ Yawa, dō maslan ahay ta may ahay pə cakay ana bahay sə gədan dungo anà way ahay, tinen pə kərtek a tə Farisa ahay. Tinen ite, tə cəce pu dō maslan ataya wa: «Kə bənen anan ahay Yesu a bay nà, angamaw?»

⁴⁶ Do maslan ahay tə mbədahan atan apan, ta wa: «Kula, dōwan saa njad sa ja 'am kawa dōwan ata nà, ibay.»

⁴⁷ Farisa ahay tə cəce patan wa: «Kwanay a dukwen kə pərihen anan azar anà mungwalay anahan aya re kələdaw? ⁴⁸ Dōwan inde kərtek à wulen sə maced a mənuko ahay wa, kə dəfak nga pə dōwan ata nà, inde daw? Kabay à wulen sə Farisa ahay wa nà, inde kələdaw? ⁴⁹ Do sa dəfapan nga ataya nà, dō kəriya aya awan, anga tinen ta san Tawrita bay. Aday dukwen tinen mə tahasl aya awan.»

* ^{7:42} Ca pə 2 Samuyila 7.12; Jabuura 89.4-5; Yeremiya 23.5.

† ^{7:42} Ca pə Mika 5.1.

⁵⁰ Natiya, dōwan a inde tə ngaman Nikodemus, winen Farisa ahay. Winen nà, dōwan a sa zla à man ana Yesu sə luvon ata awan. Winen a jan atan, a wa: ⁵¹ «Tawrita ana mənuko kə varak uko cəved sa gan sariya anà dō matanan bay. Adəka bay, dī lah nà, sə sləne anan 'am anahan ahay. Aday dī saa san 'am anahan tə way anahan sa ga ahay nà, na!»

⁵² Tə mbədahan apan, ta wa: «Iken dukwen ka nay à Galile wa dāw? Jinge Deftere, ki tan à nga à man inde, dō maja'am a Mbərom kwa kərtek a nay à Galile wa nà, ibay asanaw!»

[⁵³ Natiya awan, kuwaya a zla way anahan agay,

8

¹ əna Yesu nà, a zla way anahan à bəzłom sə Ulivet.

Uwar sa ján uho

² Sidew a awan kutok, Yesu a wule ù doh sə mazlaḅ a Mbərom asa. Dō ahay fok tə halan nga pə cakay. A njahay kutok, a dazlan sə dakan atan anan way.

³ Miter sə Tawrita ahay pi zek tə Farisa ahay ta nay anan ahay uwar a inde, ta ban anan tinen pi zek tu dō. Tə tavay anan pa 'am sə dō ahay, ⁴ aday ta jan anà Yesu kutok: «Miter, mə bənay ahay uwar a həna, winen apan i ga mədigwed, bina, tə nahak tu dō. ⁵ À Tawrita a mənuko inde, Musa a ja nà, uwar kawa winen a anan nà, mâ tar anan tu kon, aday â mac. Aday iken ka ja nə maw?»

⁶ Ta ja matanan nà, aday tâ njad apan cəved sa ban anan pə kwande. Kak kà jak atan awan a nà, ti mba apan sa gan apan sariya.

Yesu a kudœk, a vinde awan a à mëndak ta wan sə alay.

⁷ Tinen ite, hwiya tə pərahan azar sə cəce way ahay.

Yesu a cakaf nga pa nga mburom, a jan atan: «Dowan a inde à wulen a kwanay, kula kà gak ines bay cəna, â lah sə taran kon awan...»

⁸ A kudœk asa, a vinde awan a à mändak maza awan.

⁹ Do sə bənan ahay uwar ataya tə sləne 'am ata cəna, ta zla way a tinen fok suduk suduk suduk, do məced' aya ta lah pa 'am.

Mə mbədək a à man ata awan nà, Yesu tə uwar ata coy.

¹⁰ Yesu a cakaf nga asa, a cəce panan: «Uwar, do ataya tinen ahaw? Dowan sa ban iken tə sariya inde kwa kərtek ibay daw?»

¹¹ Uwar ata a mbədahan apan, a wa: «Mazar, dowan inde kərtek ibay!»

Yesu a mbədahan apan kutok: «Zla way anak, kâ sa ga ines sabay. Nen dukwen ni gak sariya bay.»]

Yesu nà, winen jiyjay sə dəvan anà daliyugo

¹² Yesu a dazlan sa jan 'am anà do ahay maza awan, a wa: «Nen nà, jiyjay sə dəvan anà daliyugo. Kuwaya dowan kə pərahak uno azar nà, i njad jiyjay sa var sifa, winen i zla à luvon inde itəbay.»

¹³ Farisa ahay ta jan: «Iken ka gan side anà nga anak ata nà, ata side lele kutok daw? Wita nà, 'am anak kə tərak kəriya awan.»

¹⁴ Yesu a mbədahan atan apan: «Kwa â ga həna, nen nə siden anà nga uno, side uno nà, lele awan hwiya, anga na san man uno sa nay ahay wa ata zle, na san man uno saa zla ata zle re. Əna kwanay nə kə sənen man uno sa nay ahay wa ata bay, aday kə sənen man uno saa zla ata bay re.

¹⁵ Kwanay aday nà, ki gen anan sariya anà do nà, sa zlan à nga anà ide su do zəzen awan. Nen ni gan sariya anà dowan itəbay. ¹⁶ Kwa nâ gan sariya anà dowan a dukwen, sariya uno cəna, hwiya winen lele awan. Lele awan, anga na ga sariya awan nə taayak uno a bay. Manay maya tə

Bəbay uno a sə slənay ahay nen ata awan. ¹⁷ Way inde mə vinde a à Deftere sə Tawrita a kwanay, a wa: Kak do ahay cew ta gak side pə way kərtek a nà, side a tinen ata nà, lele, aday didem a acəkan.* ¹⁸ Nen na gan side anà nga uno. Bəbay uno a sə slənay ahay nen ata dukwen winen apan i ga upo side re.»

¹⁹ Natiya awan asa tə cəce panan: «Bəbay anak a nà, winen ahaw?»

Yesu a mbəđahan atan apan, a wa: «Kə sənən nen bay. Anga nan, ki sənən Bəbay uno bay re. Abay kə sənən nen nà, ki sənən bəbay uno awan re.»

²⁰ Yesu a ja 'am anaya nà, winen ù doh sə mazlaḅ a Mbərom. Winen mə tavay a à man sə kukwar sa pak dala. Əna dowan kə bənək anan bay, anga alay anahan a kà slək fan bay.

Yesu nà, do sə daliyugo a anan bay

²¹ Asa, Yesu a jan atan: «Nen ni zla way uno. Kwanay ite ki pəlen nen, əna ki məcen à atahasl ana kwanay inde. À man uno saa zla ata nà, ki mben apan sa zla itəbay.»

²² Yahuda ahay tə cəce pi zek a tinen ahay wa, ta wa: «A wa: “Ki mben apan sa zla à man uno saa zla ata bay.” I zla saa vad a nga anahan kələđaw?»

²³ Yesu a mbəđahan atan apan: «Kwanay ki nen nà, à dəlön wa, pə daliyugo a anan. Əna nen na nay à mburom wa. Kwanay do sə daliyugo a anan, nen nə do sə daliyugo a anan itəbay. ²⁴ Anga nan ba na jak ikwen: “Ki məcen ì ines ana kwanay ahay inde.” Kak kə đəfen nga pi nen, nen nə nen, bay nà, ki məcen ì ines ana kwanay ahay inde acəkan.»

²⁵ Tə cəce panan kutok: «Iken nə wayaw?»

* 8:17 Capə Tooktaaki Tawreeta 19.15.

Yesu a mbədahan atan apan, a wa: «Nen nà, dō nen sa jak ikwen apan kurre pə dālen a wa ata awan. ²⁶ Way ahay inde bayan a tədə ni ja pikwen aday. Way ahay inde bayan a tədə ni gak ikwen apan sariya re. Əna dō sə slənay ahay nen nà, dō dīdem awan. Nen apan ni dakan anan anà dō sə daliyugo ahay nà, way kawa nen sə sləney ahay pə winen a wa ataya awan.»

²⁷ Tə sənək sa jəka, a jan atan nə pə Bəbay anahan Mbərom nà, ta san bay. ²⁸ Anga nan Yesu a jan atan kutok: «Azanan kə liwen nen à mburom, nen Wan su 'Dō nà, ki i sənən, nen nà, nen kutok. Ki sənən nà, na ga awan inde ta nga uno nà, ibay. Əna na jak ikwen nà, way ana Bəbay uno sə tətuko anan ahay ata awan. ²⁹ 'Dō sə slənay ahay nen ata, winen ti nen. Kə mbəsakak nen taayak uno bay, anga na ga nə hwiya way sa zlan à nga.»

³⁰ À alay ana Yesu sa ja 'am ataya nà, dō ahay bayak a tə dəfak apan nga.

Do sə agay tə bile ahay

³¹ Yesu a dazlan, a jan 'am anà Yahuda aya aday tinen nà, tə dəfak apan nga ataya awan: «Kak kə dēfen apan nga pə way nen sa jak ikwen ataya nà, ata ki təren njavar uno ahay tə dīdem aya awan. ³² Natiya ki sənən dīdem sə way ahay aday i i təmay ahay kwanay à bile ahay wa.»

³³ Tinen ite tə mbədahan apan, ta wa: «Manay awan aday nà, bile ahay kələdaw? Na wa manay nà, wan ana Ibərahima ahay kutok nà, mə təra bile aya asa aday nà, kəkəməw?»

³⁴ Yesu a jan atan asa: «Nen apan ni jak ikwen tə dīdem a həna: Kuwaya kə gak ines nà, ines i lavan nga, anga winen bile anahan. ³⁵ 'Dō bile a nà, i njahay pi zek tu dō su doh ahay hwiya itəbay. Aya əna, wan sə agay, winen mə baslay a nà, à wulen su dō su doh aya hwiya. ³⁶ Kak nen, Wan a Mbərom, nə təkək ahay kwanay à bile ata wa nà, kwanay

file ahay sabay tē dīdem awan. ³⁷ Aday nà, na san kwanay bidaw? Kwanay zaav ana Ibərahima ahay. Aday hēna a nak ikwen sa vad nēn nà, anga kē tēmihen 'am uno ahay bay. ³⁸ Nēn apan ni ja nà, way kawa ana Bəbay uno sē dūko anan, aday kwanay dukwen ki gen nà, way mbala a bəbay a kwanay a re cite.»

³⁹ Tē mbədahan apan anà Yesu kutok, ta wa: «Bəbay a manay nà, Ibərahima.»

Yesu a jan atan asa: «Abay kē tēren zaav ana Ibərahima ahay tē dīdem a nà, ki gen mer su way anahan aya awan kawa anahan sa taa ga ata re. ⁴⁰ Nēn na jak ikwen anan dīdem sē way nēn sē slēnay ahay pē cakay ana Mbərom wa ata awan. Aday kwanay apan ki pēlen sa vad nēn mēsinde awan hwiya. Ibərahima nà, kà gak matanan itəbay. ⁴¹ Kwanay apan ki gen nē mer su way ana bəbay a kwanay ahay.»

Do ataya tē mbədahan apan: «Manay nē mēgəjara aya bay, anga bəbay a manay inde kərtek nà, winen Mbərom.»

⁴² Yesu a jan atan: «Matana bay. Kak abay tē dīdem a kwanay wan ana Mbərom ahay nà, ki pēlen nēn lele, anga na nay ahay nē pē cakay anahan a wa. Na nay ahay aday nà, ta nga uno a ite bay, Mbərom a sē slēnay ahay nēn. ⁴³ Kē sēnen way nēn sa jak ikwen ata bay nà, angamaw? Anga a nak ikwen sa pak slēmay pa 'am uno bay.

⁴⁴ «Bəbay ana kwanay nà, Fakalaw. A nak ikwen sa ga mer su way a bəbay a kwanay a sē pēlay. Winen nē dō sa vad nga su dō kurre way anahan. Aday kula kà jak dīdem itəbay, anga abay dīdem a inde à winen ibay wanahan. A gad mungwalay nà, ata way sē mivel anahan dīdem a ite. Anga winen mungwalay awan, bəbay sē mungwalay ahay.

⁴⁵ «Əna nēn nà, na ja dukwen dīdem. Kē tēmihen 'am uno bay nà, anga nan. ⁴⁶ Waya à wulen a kwanay i mba apan sa jēka nēn, Yesu, na gak ines anaw? Ibay! Aday kak

na jak ikwen nə dîdem sa 'am ahay nà, kə tēmihen anan bay angamaw? ⁴⁷ Do a Mbərom nà, i pak sləmay pa 'am ana Mbərom ahay. Kwanay adəka nà, do a Mbərom ahay bay. Anga nan, kə pəken sləmay pa 'am uno aday sə dəfan apan bay nà, na.»

Ta saa wahay Ibərahima nà, Yesu winen inde coy

⁴⁸ Aday bahay sə Yahuda ahay ta jan anà Yesu, ta wa: «Ma jak, iken nà, Samariya ahay, aday dukwen nga a vawak asanaw!»

⁴⁹ Yesu a mbədahan atan apan, a wa: «Nga a vuwo itəbay. Nen nə həran anan nga anà Mbərom, aday kwanay ki men nga sə təra nen à məndak. ⁵⁰ Nə pəlak anan məduwen anà nga uno bay. Do inde sə pəlo məduwen, winen nə do sa ga sariya. ⁵¹ Nen apan ni jak ikwen tə dîdem a həna: Kuwaya dōwan a kə dəfak anan apan anà 'am uno ahay cəna, i mac itəbay.»

⁵² Tinen, bahay sə Yahuda ahay ta jan kutok: «Həna nà, ma san zle, nga nà, a vawak tə dîdem awan. Ibərahima kə məcak! Do maja'am a Mbərom ahay tə məcak. Aday ka wa: “Kuwaya dōwan kə dəfak anan apan anà 'am uno cəna, i mac itəbay.” ⁵³ Bije a manay Ibərahima adəka nə kə məcak, aday iken kə zalay anan daw? Do maja'am a Mbərom ahay dukwen tə məcak, aday... ka ca pa nga anak nà, iken waya kəlanaw?»

⁵⁴ Yesu a mbədahan atan apan, a wa: «Kak nə həran nga anà zek uno nà, ahar nga uno kəriya awan. Dōwan a kwanay sə ngimen anan Mbərom a kwanay ata nà, winen Bəbay uno. Sə həro nga ata nà, winen awan. ⁵⁵ Kwanay kə sənən Mbərom bay. Nen nà, na san a zle. Na sak a jəka na san anan bay nà, ata nə tərak do kərtek a tə kwanay, do sə mungwalay ahay. Aya əna, na san anan zle, nə dəfan apan adəka nà, anà 'am anahan aya awan. ⁵⁶ Ibərahima, bije a

kwanay ata nà, kè taslak mivel anga saa canan anà luvon sə wahay uno. Kè pèlak, kè njadak sə taslay mivel, anga kè canak anan anà luvon ata awan.»

⁵⁷ Yahuda ataya ta ma nga sə buwtay apan, ta wa: «Kak iken a ka gak ava kwa kuro dāra bay cəna, kə canak anan anà Ibərahima dāw?»

⁵⁸ Yesu a mbədfahan atan apan kutok, a wa: «Nen apan ni jak ikwen tə dīdem a hənə: Tə wahak Ibərahima fan bay ata, nen nà, nen inde coy.»

⁵⁹ Do ataya tə sləne 'am ata cəna, ta ra kon sa tar anan. Yesu a dər zek, a gəday ahay səmad ù doh sə mazlab a Mbərom wa, a zla way anahan.

9

Yesu a mbar anan dōwan a inde winen mə wahay a hurof awan

¹ Natiya, Yesu winen apan i zla way anahan à man maza awan nà, a canan anà dōwan a inde, mə wahay à kutov wa hurof awan. ² Njavar anahan ahay ta jan, ta wa: «Miter, tə wahay anan dōwan a anan hurof a nà, angamaw? Anga atahasl ana waya kərtek a anaw? Ines anahan a dāw, anga atahasl ana atə bəbay anahan ta may anahan dāw?»

³ Yesu a mbədfahan atan apan, a wa: «Tə wahay anan hurof a nà, anga atahasl anahan bay, anga atahasl mbala ana bəbay anahan ahay bay re. Winen mə wahay a hurof a nà, aday məgala ana Mbərom â kay ahay zek pə idə sə do ahay tə winen. ⁴ Hənə nà, man i pec mba ata nà, guko mer su way mbala ana do sə slənay ahay apan nen ata awan. Luvon i saa ga bine siwaw nà, guko mer su way aday, bina dōwan saa mba apan sa ga mer su way à luvon inde nà, inde sabay. ⁵ À alay a nen pə daliyugo a anan mba ata nà, nen nə jiyjay sə dəvan à daliyugo.»

⁶ Pə dəba anahan sa ja 'am ata wa nà, Yesu a təfe məne à məndak, a laḅ anan yugo, a slərḅan anan pə ide anà huɾof ata awan, aday a jan: ⁷ «Zla, kaa banay ide a dəlov sə ngaman Silowam ata wa.» Silowam ata nà, ta 'am sə Yahuda ahay, kawa sa ja bina maw nà: «ma slan awan».

Huɾof ata a zla à Silowam, a banay anan ide anahan. A may ahay nà, a canan ide zle coy kweler kweler.

⁸ Do sə məsudoh anahan ahay, pi zek tu dō sa taa canan winen apan i rəke way ataya, ta wa: «Na wa, dō sa taa njahay sə rəke way ata ba?»

⁹ Do ahay ngal ta wa: «Winen awan dəge?»

Do maza aya ite, ta wa: «A'ay, winen bay. Do hinen, dō sa ga minje tə winen.»

Winen a kutok a wa: «A'ay, nen awan.»

¹⁰ Tə dazlan, tə cəce panan: «Ide anak ahay tə təba nà, kəkəməw?»

¹¹ A mbədahan atan apan, a wa: «Dowan a inde tə ngaman Yesu, a laḅ yugo mənəcək, a slərḅo anan ide, aday u jo: “Zla à dəlov sə ngaman Silowam ata awan, ka saa banay ide.” Na zla, nə banay ide, ide uno ahay tə təba ngurret kutok.»

¹² Tə cəce panan: «Dowan ata həna, winen ahaw?»

A mbədahan atan apan, a wa: «Na san bay!»

Farisa ahay tə cəce 'am pə dowan a ide anahan sə təba ata wa

¹³ Natiya, tə lagay anan dowan a ide anahan ahay sə təba ata pə cakay sə Farisa ahay. ¹⁴ Aya əna, pac ana Yesu sa laḅ yugo, sə slərḅan anan ide, aday sə təḅan anan ide anà huɾof ata nà, luvon sa man uda awan. ¹⁵ Anga nan, Farisa ahay tə cəce pə dowan ata wa, ta wa: «Ka njad sa ca ide həna nà, kəkəməw?»

Dowan ata a mbədahan atan apan, a wa: «Dowan ata a slərbo dudo pə ide mənjoek, na zla, nə banay anan, ide uno ahay tə təba kutok.»

¹⁶ Do ahay ngal à wulen sə Farisa ahay inde ta ja, ta wa: «Do sa ga way matanan ata nà, a nay pə cakay a Mbərom wa bay, anga winen awan aday dukwen a bənan bitem anà luvon sa man uda awan bay.»

Do maza aya ite dukwen ta wa: «Kəkəməw? Kak dōwan a nə dō sə atahasl nà, i mba apan sa ga masuwayan sə way matanan kələdaw?»

Tə gəzla zek, anga mawrasan kà zlak atan à mivél inde. Tə japak 'am pə kərtek a sabay.

¹⁷ Farisa ahay tə cəce pə dōwan a ide anahan sə təba ata wa asa, ta jan: «Bayak way inde kərtek, anga kə təkək anak anan ide. Iken a, ka ja nə məw?»

Dowan ata a mbədahan atan apan, a wa: «Nen na ja nà: Winen nə dō maja'am a Mbərom.»

¹⁸ Aday məced sə Yahuda ahay nà, tə dəfak apan nga sa jəka abay winen mə wahay a nə hufof awan bay. Anga nan, tə ngaman anà atə bəbay anahan ta may anahan awan.

¹⁹ Tə cəce patan wa: «Həna anan nà, wan ana kwanay daw? Kwanay kə sənən zle winen mə wahay a nà, hufof awan daw? Aday a canan ide həna kəkəməw?»

²⁰ Atə bəbay ta may anahan a tə mbədahan atan apan, ta wa: «Ma san a zle, winen wan a manay, aday winen mə wahay a nə hufof a re. ²¹ Əna ma san sa jəka ide anahan a təba nə kəkəməw nà, ma san bay, aday ma san dōwan a sə təban anan ide ata bay re. Əna winen a aday nà, kà slak sə mbədahan pa 'am anà nga anahan asanaw! Cəcihen panan!»

²² Atə bəbay ta may anahan ata, ta ja matanan nà, aday Yahuda ahay tã njad patan alay sa 'am sabay. Bina, Yahuda ahay ba ta jak à wulen a tinen inde, dōwan a kə təmahak

Yesu nè Almasihu nè, ata aday ti razl anan à wulen a tinen wa, aday ù doh sè wazay ahay wa re. ²³ Natiya, atə bəbay ta may a dōwan ata ta wa: «Winen awan aday dukwen kà slak sè mbədahan pa 'am anà nga anahan asanaw!» nè, anga nan.

²⁴ Farisa ahay tə ngaman ayak anà dōwan idé anahan sè təba ata awan, maza awan. Ta jan: «Mbərom a slənek anan! Ja 'am dīdek awan! Manay nè, ma san zle, dōwan a sè təbak anan idé ata nè, do sè atahasl.»

²⁵ A mbədahan atan apan, a wa: «Nen nè, na san itəbay, əna na san way inde kərtek nè: Abay nen hurof awan, aday həna, nè canan idé zle. Bay nè, winen do sè atahasl, kabay winen do sè atahasl bay nè, wita nè, na san bay.»

²⁶ Tə cəce panan tə cəved maza awan, ta wa: «A gak aday nè maw? A təbak anan idé a nè kəkəmw?»

²⁷ A mbədahan atan apan asa, a wa: «Na jak ikwen anan kurre, a nak ikwen sè sləne anan bay. Aday angama, a nak ikwen nê mənahan asa anaw? Kabay kwanay dukwen, a nak ikwen sè pərahan azar aday sè təra njavar anahan ahay kələfaw?»

²⁸ Tə gənahan, ta jan: «Njavar anahan adəka nè, iken aday bina. Manay nè, mbala ana Musa ahay. ²⁹ Ma san zle, Mbərom kà jak anan ahay 'am anà Musa. Əna dōwan anak ata nè, ma san winen nè mayanaw bay.»

³⁰ A mbədahan atan apan, a wa: «Iya, cəkəbay, a ga masuwayan nè, na. Winen mayanaw nè, kə sənən bay. Əna, idé uno nè, kə təbak uno anan. ³¹ Da san zle, mənuko fok, Mbərom nè, i təmahan anan 'am anà do sè atahasl kula bay. A təmahan a nè, 'am ana do sè həran nga aday a ga way sa zlan à nga ata awan. ³² Kula, kwa sè dazlan anà daliyugo nè, də slənek do kə təbak anan anan idé anà do aday winen mə wahay a nè hurof a daw? Ibay! ³³ Kabay, kak dōwan a anan a nay ahay nè pə cakay ana Mbərom wa

bay nà, i mba apan sa ga mer su way kawa hëna anan bay asanaw!»

³⁴ Ta jan, ta wa: «Zek anak a fok mə wahay a à atahasl inde kutok nà, a nak sə đakan umo anan nə maw?»

Coy, tə rəzlay anan à wulen a tinen wa, aday ù doh sə wazay ahay wa re.

Hurof à mível inde

³⁵ Yesu a sləne sa jəka Yahuda ahay tə rəzlak anan đowan ata à wulen a tinen wa cəna, a zla, a tan à nga, a cəce panan 'am, a wa: «Kə đəfak nga pə Wan su 'Do đaw?»

³⁶ A mbəđahan apan, a wa: «Wan ada, đuko anan winen wayaw, aday ni đaf apan nga!»

³⁷ Yesu a jan, a wa: «Iken apan ki ca apan sa jak 'am ata nà, winen awan.»

³⁸ A dukwen gərmec ù vo anà Yesu, a wa: «Ba Məduwen, nə đəfak apak nga.»

³⁹ Yesu a jan kutok, a wa: «Nen, na nay ahay pə daliyugo a anan nə saa ga sariya sə katađ anan do ahay: Hurof ahay tã ca ide ite; 'Do sa ca ide ahay dukwen tã hurof cite kutok.»

⁴⁰ 'Do à wulen sə Farisa ahay inde, tinen pə cakay ana Yesu ata, tə sləne 'am ata cəna, tə cəce panan, ta wa: «Manay dukwen hurof aya ite đaw?»

⁴¹ Yesu a mbəđahan atan apan: «Ki gen makwakwa abay hurof aya nà, atahasl inde pikwen ibay. Əna, ki jen nə “Manay mə canan ide zle.” Anga nan atahasl a kwanay inde pikwen hwiya.»

10

Do sə jugwar way, tə təman anahan ahay

¹ Yesu a ja 'am sə jike, a wa: «Nen apan ni jak ikwen tə đidəm a hëna: Kuwaya, đowan a winen kà zlak tə məsudoh pə təman ahay bay, əna latœk, a ján ta nga sa jal, winen nə

dó sà akar, ðukwen winen dó sà ngəzar dó. ² Aday dó sa zla à jal inde, pə cakay sə təman ahay tə məsudoh nà, winen nə dó sə jugwar təman ahay way anahan.

³ «Idé kè cədek cəna, dó sə jugwar way i zla à man sə təman ahay. Do sa ba pə təman ahay sə luvon, i təban ayak wa. Təman ahay ti sləne dungo ana dó sə jugwar way, aday winen i ngaman anà təman anahan ahay tə sləmay tə sləmay. I zla atan pə dədan. ⁴ Kè mbakak atan uho nà, i lahan atan pa 'am. Təman ahay ti pərahan azar, anga ta san dungo anahan a zle. ⁵ Əna təman ahay nà, ti pərahan azar anà dó aday ta san anan bay ata bay. Adəka bay, ti haw bugol, anga ta san dungo anahan a bay.»

⁶ Yesu a jan atan 'am sə jike a anan, əna tə sənək anan a ja pa maw bay.

Yesu nà, dó sə jugwar təman ahay lele awan

⁷ Yesu a pərahan azar anà 'am anahan, ta sa jəka: «Nen apan ni jak ikwen tə ðidəm a həna: Nen nà, məsudoh sa jal sə təman ahay. ⁸ Do sə luho ahay ataya fok, tinen dó sə akar ahay, dó sə ngəzar dó ahay. Aday təman ahay tə slənek atan anan bay. ⁹ Nen nà, məsudoh sa jal. Kuwaya dōwan a kà zlak à jal inde ti nen nə i tam. I njad sa zla à jal inde, i njad sa nay uho, aday i njad way sa pa re. ¹⁰ Do sə akar nà, a nay ahay saa kəra way ahay ca, saa gədan dungo anà gənaw ahay, aday saa lize anan way ahay. Nen, na nay ahay aday dó ahay t̄a njad sifa, t̄a njad anan nə tə dedengəlen awan.

¹¹ «Nen nà, dó sə jugwar təman ahay lele awan. Do sə jugwar way lele a nà, a var anan sifa anahan tə alay anahan awan, anga təman anahan ahay. ¹² Aya əna dó sə jugwar way anga magwagway cəna, təman aya nə si zek anahan ahay bay. Anga nan, kè canək anan anà kəla kibe cəna, i haw, i mbəsək anan təman ahay. Aday, kəla kibe ðukwen

i ban a tɔman ahay, i tan atan 'am kutok. ¹³ Natiya awan, winen a i haw, anga a gan may jiga nà, anà magwagway anahan, bina anà tɔman ahay itəbay.

¹⁴⁻¹⁵ «Nen nà, dɔ sə jugwar tɔman ahay lele awan. Bəbay uno a san nen zle, nen na san Bəbay uno zle re. Matanan, nen na san tɔman uno ahay zle, aday tɔman uno ahay dukwen ta san nen zle. Nen ni mac anga tɔman uno ahay. ¹⁶ Tɔman uno maza aya inde, tinen à jal a anan inde itəbay. Sumor a nà, ni nay atan ahay à jal a anan inde re. Tinen dukwen ti tɔma 'am uno, ti japay pə kərtek a tɔ tɔman sa jal ahay, aday dɔ sə jugwar atan dukwen kərtek re.

¹⁷ «Bəbay a pəlay nen nà, anga ni var anan sifa uno, aday ni njad anan way uno maza awan. ¹⁸ Dowan saa gəba anan sifa uno nà, ibay. Nen a ni var anan tɔ alay uno awan. Ni mba apan sa var anan, ni mba apan sa njad anan way uno re. A nan anà Bəbay uno, nà ga nə matanan.»

¹⁹ Anga 'am ana Yesu ata awan, mawrasan a zlan à mivél inde anà Yahuda ahay asa. ²⁰ Do ahay bayak a ta wa: «Setene inde anan à nga, nga a vawan. Kutok nà, kə pəlen sə sləne 'am anahan nə angamaw?»

²¹ Do maza aya ite ta wa: «Do tɔ setene à nga inde nà, i ja 'am matanan bay. A ga pə kwanay nà, setene i njad sə tɔban anan idé anà dɔ hurɔf a daw?»

Bahay sə Yahuda ahay tɔ pəlay Yesu bay

²² Həna nà, alay sa mad, aday à Urəsəlīma nà, alay sə azar uko sə bayak pa sa gan nga anà doh sə mazlaɓ a Mbərom ata kà slak.* ²³ Yesu a zla ù doh ata awan, winen apan i bar ù vo galak sə ngaman galak a Sulimanu ata awan.

* ^{10:22} Abay doh sə mazlaɓ a Mbərom ata nà, dɔ manidé ahay tɔ mbəzlaɓ anan. Əna Isəra'ila ahay tɔ ndakak anan maza awan. Aday həna pə ava pə ava tinen apan ti ga azar uko awan. Kà slak alay ata nà, na.

²⁴ Yahuda ahay ta nay, ta van nga tew, ta jan: «Kak iken nē Almasihu cukutok nà, dakan umo anan tē didek a kwa. Manay apan mi ba hwiya ata nà, mi i man uda nē siwaw?»

²⁵ Yesu a mbədahan atan apan, a wa: «Ba na jak ikwen anan asanaw, əna kə dəfen upo nga bay. Mer su way uno sa ga tē gədan ana Bəbay uno Mbərom ataya nà, ta slak sa ja 'am pa nga uno wa da. ²⁶ Kə dəfen upo nga bay nà, anga kwanay nē təman uno ahay bay.

²⁷ «Təman uno ahay nà, tē sləne dundo sa 'am uno zle, aday na san atan lele re. Tinen apan ti pəruho azar. ²⁸ Ni varan atan sifa sa ndav bay ata awan, natiya awan ti mac itəbay. Dəwan saa ngəzar atan à alay uno wa dukwen, ibay re. ²⁹ Bəbay uno sə vuro atan ata, winen a zalan məgala anà way ahay fok. Anga nan, dəwan saa ngəzar atan à alay a Bəbay uno a wa dukwen ibay. ³⁰ Nen tē Bəbay uno ata nē manay kərtek.»

³¹ Bahay sə Yahuda ahay tē sləne 'am ata cəna, ta ma nga sa ra kon à alay inde miza awan†, aday sa tar anan. ³² Anga nan, Yesu a jan atan: «Na gak mer su way ahay lele aya bayan a pa 'am ana kwanay tē məgala ana Bəbay uno. Ki tiren nen həna gəngaf gəngaf bine siwaw nà, pi mer su way wura kərtek a anaw?»

³³ Bahay sə Yahuda ahay tē mbədahan apan, ta wa: «A nan umo sa tar iken nà, anga mer su way anak lele aya bay, əna anga kə jənak anan pa 'am anà Mbərom. Iken nē dō zənzen awan, aday a nak sə təra anan nga anak həna, Mbərom awan.»

³⁴ Yesu a mbədahan atan apan: «Mə vinde à Deftere a kwanay inde, Mbərom a ja nà: “Kwanay aday nà, mbərom ahay.‡” ³⁵ Da san zle, way ana Deftere a Mbərom ma ja nà, a mbacay wa zek bay. Də sə sləne 'am ataya nà, Mbərom

† 10:31 Ca pə Yuhana 8.59. ‡ 10:34 Ca pə Jabuura 82.6.

a ngaman atan nə mbərom ahay. ³⁶ Nen nà, Mbərom u go nga, aday a slənay nen pə daliyugo. Ki jen nà, nə jənək anan pa 'am anà Mbərom nà, kəkəməw? Anga na wa, nen wan anahan ata daw? ³⁷ Kak na ga nə mer su way ana Bəbay uno Mbərom bay nà, kə dəfen upo nga bay. ³⁸ Aday kak na ga nà, mer su way anahan tə dīdem a cəna, dəfen nga pi mer su way uno. Kwa kə dəfen nga pi nen bay nà, dəfen nga pi mer su way uno a kwa. Anga aday, kə sənən anan hwiya, Bəbay uno nà, manay kərtek awan.»

³⁹ Asa bahay sə Yahuda ahay tə pəlay sa ban anan, tə njadak anan bay, kə təkək patan wa.

⁴⁰ Pə dəba anahan a wa, Yesu a zla way anahan pə day uho sə zlinder sə Urdon, a njahay way anahan à man ana Yuhana sa taa ga baptisma ata awan. ⁴¹ Do ahay ta nay pə cakay anahan bayan a awan. Ta ja, ta wa: «Yuhana nà, kula kə gak masuwayan ahay itəbay, əna 'am anahan a sa ja pə dōwan a anan nà, kə tərək dīdem aya awan.» ⁴² Do maza aya bayan a à man ata awan, tinen tə dəfak apan nga.

11

Lazarus kə məcak

¹ Dōwan a inde tə ngaman Lazarus, winen dəvac awan. Dōwan ata nà, winen ù kon sə ngaman Baytiniya ata awan. Mərək anahan ahay inde dəna aya cew dukwen, tinen à man ata re, atə Marta tə Mariyama. ² Mariyama aday nà, uwar saa mbədan amar pə saray anà Yesu aday sə takad panan tə sibək sa nga anahan ata awan. Lazarus a dəvac ata nà, mərək anahan.

³ Atə Marta tə Mariyama ta slan dō saa jan anà Yesu nà: «Ba Məduwen, car anak Lazarus nə winen lelibay, dəvac a gan.»

⁴ Yesu a sløne 'am ata cəna, a wa: «Dəvac ana Lazarus nà, dəvac sa mac anan bay. Əna dəvac ata i ka anan məgala ana Mbərom, aday mazlaḅ uno re, nen Wan a Mbərom.»

⁵ Atə Marta tə Mariyama tatə Lazarus nà, Yesu a pəlay atan nə lele. ⁶ Aday cəkəbay, anahan sə sløne Lazarus dəvac awan ata nà, kə njahak à man ata luvon ahay cew asa.

⁷ Pə dəḅa wa, a jan anà njavar anahan ahay, a wa: «Muko pə daliyugo sə Yahudiya.»

⁸ Tinen ta jan, ta wa: «Miter, Yahuda ahay tə pəlay abay sa tar iken tu kon nə kwakwa bay asanaw? Həna, a nak sa ma à man ata re ḅaw?»

⁹ Yesu a mbəḅahan atan apan, a wa: «Pac a dav nà, hway biḅaw? Aday kak ḅo winen apan i bar à jiyjay anahan a inde nà, saray i dəcan ḅaw? Saray i dəcan bay, anga a canan iḅe zle lele, winen à jiyjay sa dav pə daliyugo a anan inde. ¹⁰ Aya əna, ḅo sa bar à luvon inde ite nà, saray i dəcan, i slahay təktek, anga jiyjay inde sə luvon itəbay.»

¹¹ Pə dəḅa sa 'am ata wa asa, Yesu a jan atan: «Car a mənuko Lazarus ata kə njəkak ahan. Əna ni zla saa pəḅəkey anan.»

¹² Njavar anahan ahay tə mbəḅahan apan, ta wa: «Ba Məduwen, kak a njak ahan ata nà, i mbar asanaw!»

¹³ Abay a nan anà Yesu sa ja nà: Lazarus kə məcak! Əna pə njavar anahan ahay nà, a jan atan nə 'am sə ahan acəkan.

¹⁴ Yesu a jan atan anan ngəlarak kutok, a wa: «Lazarus kə məcak! ¹⁵ Əna na zlak à man ata bay nà, anga kwanay. Natiya, ataslay mivel uno inde, anga tə way a saa təra ata nà, kwanay ki i njiden sa ḅaf upo nga kutok. Həna nà, zluko pə cakay ana Lazarus awan.»

¹⁶ Tomas, dōwan a tə ngaman Didimus* anga winen muwsa ata, a jan anà azar sə njavar ana Yesu aya, a wa: «Mənuke dukwen zluko saa mac tatə miter a mənuke.»

Yesu nà, winen dō sə slabakay anan dō ahay à məke wa

¹⁷ Natiya, Yesu a dəzle à Baytiniya cəna, a sləne tə zəbak anan Lazarus à məke kə gak luvon ahay fudō coy.

¹⁸ Baytiniya a aday nà, bəse tə Urəsalima i ga nà, way sə kilomiter ahay maakan. ¹⁹ Yahuda ahay bayan a ta nak à məsinde ana Lazarus. Ti i bənan mivəl anà mərak anahan ahay, atə Marta tə Mariyama.

²⁰ Ana Marta sə sləne sa jəka Yesu kə nak ata nà, a slabak, a zla à man anahan pə cəved. Əna Mariyama nà, winen a njahay agay. ²¹ Marta a jan anà Yesu: «Abay kə ga inde à man a anan nà, mərak uno i mac bay. ²² Həna dukwen na san zle, Mbərom i varak way kawa ananak saa cəce panan ata fok re.»

²³ Yesu a mbəfahan apan, a wa: «Mərak anak i slabakay à məke wa.»

²⁴ Marta a wa: «Na san zle, pa pac sa ndav anan daliyugo nà, i i slabakay ahay tə dō ahay fok à məke wa.»

²⁵ Yesu a jan: «Nen nà, dō sə slabakay anan ahay dō ma mac aya à məke wa, dō sə varan atan sifa re. Kuwaya, dōwan a kə dəfak upo nga nà, i njahay uho tə sifa awan, kwa kə məcak dəp nà, na. ²⁶ Kuwaya, dōwan a tə sifa mba cəna, kə dəfak nga pi nen a nà, i mac bay. Iken, kə təmahak 'am a anan daw?»

²⁷ Marta a mbəda apan, a wa: «Ayaw, Ba Məduwen, nə dəfak apak nga. Iken nà, Almasihu, Wan a Mbərom a sa nay ahay pə daliyugo ata awan.»

Yesu a pəkay idə sə ayam

* 11:16 Ta 'am sə Gərek nà, Didimus a nan sa ja «muwsa».

²⁸ Pə dəba ana Marta sa ja 'am ata wa nà, a zla pə cakay ana mərak anahan Mariyama, a jan tə sœksœk awan: «Miter kà nak, winen apan i ngamak!» ²⁹ Mariyama a sløne matanan cəna, a slabak hərom, a zla pə cakay ana Yesu.

³⁰ Yesu a aday nà, kə dəzlek à wulen su doh bay. Winen à man a tinen sə zlangay tə Marta ata mba.

³¹ Do a tinen mə njahay aya ù doh tatə Mariyama ata, tinen apan ti man a mivel ù doh. Tə canan winen sə slabak baram ata nà, tə pərahan azar. A ga patan nà, i zla saa yimay ahay pə jəvay wa.

³² Mariyama a dəzley ahay pə cakay ana Yesu nà, a dukwen gərmec ù vo, a jan: «Ba Məduwen, kâ ga inde à man a anan aday nà, mərak uno i mac bay.»

³³ Yesu a canan à Mariyama nà, winen apan i yam, aday Yahuda ahay sə pərahan ayak azar ataya dukwen tinen apan ti yam re. Anga nan, a slabakan anan mivel anà Yesu, a cəban.

³⁴ Yesu a cəce: «Ki len anan ahaw?»

Tə mbədahan apan, ta jan: «Miter, hayak, ca apan!»

³⁵ Cəna, Yesu a pəkay idə sə ayam.

³⁶ Yahuda ahay ta wa: «Cen apan, a pəlay anan Lazarus a rel!»

³⁷ Aya əna dō azar aya ta wa: «Winen dō sə təban anan idə anà dōwan a hurof ata awan. Abay winen â dəzley ahay à alay a Lazarus tə sifa mba ata nà, i mba apan sa mbar anan aday â mac bay, bidaw?»

Yesu kə slabakak anan Lazarus à məkə wa

³⁸ A cəban anà Yesu maza asa, a zla pə jəvay. Jəvay a nà, mə tacay a tə bələlen. ³⁹ Anga nan kutok, Yesu a wa: «Təben anan jəvay awan!»

Marta a wa: «Ba Məduwen, i rəbas, anga kà gak həna luvon ahay fudo à məkə inde.»

⁴⁰ Yesu a mbədahan apan, a wa: «Na jak anak bidaw? Kak kə dəfak upo nga nà, ki canan anà mägala sə mazlaḅ a Mbərom asanaw?»

⁴¹ Tə təḅa anan bələlən pə jəvay wa kutok. Yesu a ca idé à mburom, a wa: «Na gak ayak suse, Bəbay uno, anga kə slənek uno anan. ⁴² Nen, na san zle, hwiya ki sləno anan. Əna na jak ayak nà, anga dō sa man a anaya t̄a dəf apak nga, t̄a san iken sə slənay ahay nen acəkan.»

⁴³ A ndav anan 'am anahan ata nà, a ja 'am tə məgalak a asa, a wa: «Lazarus, hayak uho!»

⁴⁴ Lazarus, dōwan a ma mac ata, a nay ahay uho, saray tə alay anahan aya tinen mə tuwəd aya tə pətike. Idé anahan a dükwen mə tuwəd a tə zana.

Yesu a jan atan, a wa: «Pəsiken panan zana, aday â zla way anahan.»

Wurwer sa ban anan Yesu

Mata 26.1-5; Markus 14.1-2; Lukas 22.1-2

⁴⁵ Yahuda a sa zlak ayak pə cakay ana Mariyama ataya, tə canan anà mer su way ana Yesu sa ga ata cəna, bayak a à wulen ana tinen wa tə dəfak nga pə Yesu. ⁴⁶ Aya əna, dō a azar aya ta zla pə cakay ana Farisa ahay saa ray ahay apan 'am anga mer su way anahan sa ga ata awan.

⁴⁷ Anga nan, Farisa ahay pi zek tə bahay sə gəḅan dundo anà way ahay tə ngaman anà məced sə Yahuda azar aya, aday tə halay nga. Ta wa: «Di ga həna nà, kəkəməw? Anga dōwan a anan winen apan i ga masuwayan sə way ahay bayak awan. ⁴⁸ Kak d̄a sak a mbəsak anan â ga mer su way matanan nà, dō ahay kəzlek ti dəf apan nga. Aday pə dəḅa anahan a wa kutok nà, Ruma ahay ti i ja à 'am ata inde. Ti mbəzlak uko anan doh sə mazlaḅ a Mbərom, aday ti tak uko 'am re.»

⁴⁹ Dō kərtek à wulen a tinen awan tə ngaman Kayafas, winen bahay nga su dō sə gəḅan dundo anà way pə viya

ata awan. Winen a jan atan: «Kwanay kə sənen awan bay. ⁵⁰ Suwan do kərtek â mac anga do a kəzlek, tə do ahay saa lize jiya nà, na. Matanan bidaw?»

⁵¹ A ja 'am ataya nà, tə ndaraw si zek anahan a itəbay. Sə dakan anan 'am ata nà, Mbərom, anga tə viya ata nà, winen bahay nga su do sə gədan dundo anà way ahay. Anga nan, a wa Yesu i sa mac anga Yahuda ahay fok. ⁵² Əna Yesu i mac nà, anga Yahuda ahay dəkdek bay. I mac nà, anga aday â halan nga anà wan a Mbərom ma ta 'am ataya, tə njahay pə kərtek a re.

⁵³ A ban pə luvon ata wa kutok nà, bahay sə Yahuda ahay tə dazlan sa ga wurwer sa vad anan Yesu. ⁵⁴ Anga nan, Yesu kə mbak apan sa bar lele à wulen sə Yahuda ahay sabay. A slabak à wulen su doh ata wa, a zla à man kibe. Natiya tə njahay à man ata tə njavar anahan ahay à wulen su doh sə ngaman Efərayim ata awan.

⁵⁵ Azar uko sə Yahuda ahay sə ngaman azar uko sə Pasəka ata, i sla bəse. Anga nan, do sə wulen su doh sə kibe ahay ta zla à Urəsalima saa lavay anan zek a tinen ahay à cəncan a inde kurre. ⁵⁶ Tə dəzley ahay à Urəsalima nà, tə pəlay anan Yesu. Tə halay nga à doh sə mazlaḅ a Mbərom nà, tə cəce pi zek ahay wa, ta wa: «A ga pikwen nà, i nay ahay à azar uko daw, i nay ahay bay?»

⁵⁷ Bahay sə gədan dundo anà way ahay, pi zek tə Farisa ahay ta ban 'am à wulen a tinen inde, ta wa: «Dowan a kə sənək man a Yesu nà, â dakak uko anan aday di ban anan.»

12

Mariyama a mbaḅ amar pə saray ana Yesu

Mata 26.6-13; Markus 14.3-9

¹ Natiya, a mbəsak luvon mbərka aday azar uko sə Pasəka i sla nà, Yesu a zla à Baytiniya, à kon ana Lazarus, dowan a Yesu sə slabakay anan ahay à məkə wa ata awan.

² Ta dan way sa pa anà Yesu à man ata awan, aday Marta a varan atan. Do ahay inde bayak a pə tuwez ata awan, Lazarus dukwen winen inde re.

³ À man sa pa way nà, Mariyama a gəba amar sə wurde anahan sə dala bayak awan, a rəbas nə dun'a. A mbədan anan pə saray anà Yesu. Ta da amar ata aday nà, tə way sə ngaman *nardi*, i ga à dunguzlok sə amar inde. A mbədan anan pə saray lele nà, a takad anan panan tə sibək sa nga anahan. Doh ata fok a rəbas nə dun'a lele.

⁴ Njavar ana Yesu a inde kərtek à man ata awan, tə ngaman Yudas Iskariyot. Winen do saa ga daf pə Yesu ata awan. A canan anà way ana Mariyama sa ga ata nà, a wa: ⁵ «Ta wa, abay tē sukom anan way tə amar a anan nà, i ga dala sə *dinar** səkət maakan, aday ti var anan dala awan anà do mətawak aya nà, ta gak way lele bidaw?» ⁶ Yudas a ja 'am ataya nà, anga aday a gan may sa man zek anà do mətawak aya bay. Əna a ja matanan nà, anga winen aday nà, do sa ban dala a tinen awan, aday a taa kəra panan.

⁷ Aya əna, Yesu a wa: «Mbəsiken anan uwar a anan, a lah anan upo nà, way a aday ti su go pac sa la nen ata awan. ⁸ Do mətawak aya nà, ti ga inde tə kwanay hwiya, əna nen ni ga inde tə kwanay hwiya itəbay.»

Wurwer sa vad Lazarus

⁹ Natiya Yahuda ahay bayak a tə sləne Yesu winen à Baytiniya nà, ta zla à man ata awan. Ta zla à man ata dukwen nà, anga Yesu cəna coy bay. Ta zla saa cay ahay pə Lazarus re, winen dowan a Yesu sə slabakay anan à məke wa ata awan. ¹⁰⁻¹¹ Matana awan, Yahuda ahay bayan a tə mbəsakak sə pərahan azar anà pəra a tinen†, tə pərahan azar bugol nà, anà Yesu, anga Lazarus. Anga nan kutok,

* ^{12:5} *Dinar* kərtek nà, àga tinen dala si mer su way sə hway kərtek. † ^{12:10-11} Pəra sə Yahuda ahay nà, a dazlan tə Tawrita a Musa.

bahay sə gədan dundo anà way ahay dukwen tə banak 'am sa jəka ti vad anan Lazarus à wulen ana tinen wa re.

Yesu a zla à Urəsalima

Mata 21.1-11; Markus 11.1-11; Lukas 19.28-40

¹² Sidew a kutok, do a sə halay nga anga azar uko sə Pasəka ataya, tə sləne Yesu winen apan i nay ahay à wulen su doh sə Urəsalima cəna, ¹³ tə ngərway alay sə gazlangaw ahay à alay inde. Ta zla saa zlangay tatə Yesu pə cəved tə daslam ataya à alay inde. Ta zlah, ta wa: «Həren anan nga anà Mbərom! Mbərom â daf alay sə mazlaḅ anahan pu do saa nay tə sləmay anahan, bahay sə Isəra'ila ata awan.»

¹⁴ Yesu a njad zungo a inde, a ján apan, a zla pə cəved. A təra kawa ana Deftere sa ja ata awan. A wa:

¹⁵ «Do sə Urəsalima ahay, kə jəjiren bay.

Bahay a kwanay winen apan i nay ahay həna,

winen ma ján a pə zungo.‡»

¹⁶ Njavar anahan ahay tə sənək 'am anan fan bay. Aday Yesu a zla à man sə mazlaḅ ana Mbərom nà, ta may anan ahay 'am ata à nga inde kutok. Ta san nà, Deftere a ja 'am ata nà, pə winen awan, aday pi mer su way a tinen sa ga anga winen ata awan.

¹⁷ À alay a Yesu sə ngaman ahay anà Lazarus uho, a slabakay anan à məke wa ata nà, do ahay inde à man ata bayan awan. Do ataya tə canək anan, aday tə təkəren 'am awan anà do azar aya re. ¹⁸ Natiya awan, do ahay ta nay ahay bayan a, tə təma anan Yesu, anga tə sləne kə gak masuwayan ata awan.

¹⁹ Farisa ahay ta jan i zek a tinen aya awan, ta wa: «Cen apan, way a mənuko sa ga həna ata fok nə kə varək uko magwagway bay, anga do ahay fok tinen apan ti pərahan azar.»

‡ 12:15 Ca pə Jekariya 9.9.

Yesu a ja nà, alay a kà slak

²⁰ À wulen sə dō ahay sa nay à man sə azar uko sə hëran nga anà Mbërom ataya nà, Gërek ahay uda awan, ta nak re. ²¹ Ta zla pë cakay ana Filip, dō su kon sə Baytisada, pë daliyugo sə Galile ata awan. Ta jan, ta wa: «Wan ada, a nan umo sə canan anà Yesu.»

²² Filip ite, winen a zla pë cakay ana Andëre, a jan. Ta zla maya awan saa jan 'am ata anà Yesu. Të dëzle cëna, ta jan, ²³ aday Yesu a mbëdahan atan apan, a wa: «Alay a kà slak hëna, nen Wan su 'Do, ni ka anan mazlaḅ ana Mbërom sə vuro ata awan. ²⁴ Nen apan ni jak ikwen të didem a hëna: Wan sa ndaw kè slahak pë yugo aday kè məcak bay cëna, i njahay në hwiya wan sa ndaw kërtektëkke. Əna wan sa ndaw kà sak a slahay aday kè məcak ite nà, i wasay bayak awan. ²⁵ Kuwaya dōwan a, a nan sifa anahan nà, i lize anan. Əna dōwan a kà nak anan ide anà sifa anahan pë daliyugo nà, i tam anan, i njad sifa sa ndav bay ata awan. ²⁶ Kuwaya, a nan à dōwan a su go mer su way nà, â përuho azar. Aday dō su go mer su way nà, â saa zla à man uno saa zla ata ite. 'Do su go mer su way i nen cëna, kuwaya, Bëbay uno dukwen i hëran nga nà, anà winen.»

Yesu a dakay anan amac anahan

²⁷ Yesu a ja, a wa: «Hëna nà, mivël uno i ndëroḅ. Nâ jan anà Bëbay uno nà, awan a maw? Nâ jan nà, â tam nen à dëce a anan wa dāw? Aday dukwen na nay ahay pë daliyugo nà, sa sa dëce a anan ata awan. ²⁸ Bëbay uno, ka anan mazlaḅ sə slëmay anak.»

'Am a ndëray ahay kwa à mburom wa, a wa: «Na kak anan mazlaḅ uno, aday ni ka anan maza re.»

²⁹ 'Do a sa man ata aya të slëne 'am ata nà, ta wa: «Mbërom sa dac!»

'Do azar aya ite ta wa: «A'ay, maslay a Mbërom sa jan ahay 'am.»

³⁰ Əna zek a Yesu a, a jan atan, a wa: «Dungo ata a jay ahay 'am nà, anga nen bay, əna anga kwanay adəka.

³¹ Həna nà, alay a Mbərom kà slak sa gan sariya anà dō sə daliyugo ahay. Mbərom i razl anan bahay sə daliyugo a anan həna. ³² Əna, ta sak a cakaf nen à mburom nà, ni gəbak anan ayak dō ahay fok pə cakay uno awan.» ³³ Yesu a ja 'am ata nà, anga sə dakay anan amac anahan i təra nə kəkəməw ata awan.

³⁴ Natiya, dō ahay ta jan: «Manay mə sləne à Deftere inde nà, Almasihu i nay, i ga inde hwiya. Ka ja, ka wa: Wan su 'Do nà, ti cakaf anan à mburom nà, kəkəma asanaw? Wan su 'Do aday nà, wita nà, wayaw?»

³⁵ Yesu a mbədfahan atan apan, a wa: «Jiyjay inde winen apan i dəvak ikwen mənəcək mba. Bəren à man sə idə jiyjay a anan tamak, anga luvon i sa ga bəse. Aday dō sa bar à luvon inde nà, a san man anahan a saa zla ata bay. ³⁶ À alay a jiyjay winen inde tə kwanay mba cəna, dəfen nga pə idə jiyjay, anga aday kə təren dō sə idə jiyjay ahay.»

Pə dəba sa 'am ata wa, Yesu a zla saa dər patan wa zek.

Yahuda ahay tə ngəmak sa daf nga pə Yesu bay

³⁷ Natiya, kwa â ga nà, Yesu kà gak mer su way masuwayan aya bayak pa 'am a tinen dəp nà, Yahuda ahay tə ngəmak sa daf nga pə Yesu bay hwiya. ³⁸ Way ata a ga zek nà, anga aday 'am ana Ezaya, dō maja'am a Mbərom ata â təra. A ja, a wa:

«Ba Məduwen, waya sa daf nga pa 'am a manay anaw? Mbərom Fetek a kan anan ahay gədan anahan nà, à wayaw?§»

³⁹ Matanan, ta mbak apan sa daf apan nga bay, anga Ezaya dukwen kə lahak apan, kə jak, a wa:

⁴⁰ «Mbərom kə hurfok atan, anga aday tə canan idə bay,

§ 12:38 Ca pə Esaaya 53.1.

kè dɛfak atan kurkwilen à sləmay, anga aday tê sləne bay, tâ san bay.

Bina, abay ti mbədfahan lœn anà ines a tinen ahay, aday ni mbar atan.* »

⁴¹ Ezaya a ja 'am ata nà, pə Yesu awan, anga kè lahak sə canan anà mazlaɓ anahan.†

⁴² Kwa tə winen ata təke, à wulen sə bahay sə Yahuda ahay wa dukwen, do ahay inde bayak a tə dɛfak nga pə Yesu. Əna tə ngəmak sə dəkay anan pa 'am sə do ahay fok bay, anga tə jəjaran anà Farisa ahay, tâ saa rəzlay atan ahay ù doh sə wazay ahay wa bay. ⁴³ Tə pəlay nà, mazlaɓ su do zənzen awan, bina mazlaɓ a Mbərom saa varan atan ata bay.

'Am ana Yesu i ga sariya

⁴⁴ Yesu a ja 'am tə məgalak awan asa, a wa:

«Kuwaya, dowan a kè dɛfak nga pi nen nà, a daf nga pi nen taayak bay. A daf nga pə do sə slənay ahay nen re.

⁴⁵ Kuwaya dowan kè canak uno nà, kè canak anan anà do sə slənay ahay nen re. ⁴⁶ Na nay ahay pə daliyugo nà, aday do sa daf upo nga ahay tē njahay à luvon inde itəbay, anga nen nə jiyjay sa dav pə daliyugo a anan.

⁴⁷ «Kuwaya kè slənek 'am uno, kè dɛfak anan apan anà 'am ata bay cəna, saa gan sariya nà, nen bay, anga na nay ahay saa gan sariya anà do sə daliyugo ahay bay, əna saa tam atan adəka. ⁴⁸ Natiya, dowan a kè ngəmak nen bay, kè təmahak 'am uno bay, i tavay pa 'am sə sariya, anga 'am uno sa ja ataya ti gan sariya. Ti gan sariya pa pac sa ndav anan daliyugo.

⁴⁹ «'Am inde na jak tə məgala uno ite nà, ibay. Əna nə təkər nà, 'am ana Bəbay uno su jo, aday nà ja ataya awan. Nə dəkay anan nà, 'am ataya dəkdek. ⁵⁰ Na san zle re, way

* ^{12:40} Ca pə Esaaya 6.9-10. † ^{12:41} Ca pə Esaaya 6.1.

anahan su jo ahay nà, ti gəbak ikwen ahay adəka nə sifa sa ndav bay ata awan. Awan a inde, na ja ta nga uno nà, ibay, si mbala a Bəbay uno su jo ataya dəkdek.»

13

Yesu a banay saray a njavar anahan ahay

¹ Natiya, a mbəsak ibay luvon kərtek aday azar uko sə Pasəka i sla. Yesu dukwen a san zle, alay anahan a kà slak sa ma pə cakay ana Bəbay anahan bəse, i mbəsak anan daliyugo a anan. Hwiya a pəlay anan dō anahan ahay pə daliyugo, aday həna a pəlay atan nə hus pa sa var sifa anahan.

² Alay sə təfek suko, atə Yesu tə njavar anahan ahay tinen apan ti pa daf nà, ɓa Fakalaw kə dəfak abayak nga à mivel ana Yudas inde, wan mbala ana Simon Iskariyot ata awan, aday à ga daf pə Yesu.

³ Yesu a san zle, Mbərom kə varak anan gədan pə way ahay fok, aday a san zle re, a nay ahay pə cakay ana Mbərom wa, aday i ma pə cakay anahan asa. ⁴ Anga nan, a slabak pa man sa pa way a tinen ata wa, a culok anan zana anahan zəbor a pi zek wa, a ɓan zana kataw awan à zar. ⁵ A ngah a'am à tasa inde, a dazlan sə banay a saray a njavar anahan ahay. Kə banak a saray a dōwan a nà, ata i takad panan tə zana anahan a mə kətuwal a à zar ata awan.

⁶ A hədəkey ahay pə cakay ana Simon Piyer bine siwaw nà, Piyer a jan: «Ba Məduwen, iken ki buno anan saray dāw?»

⁷ Yesu a mbədahan apan, a wa: «Piyer, ki san way uno sa ga həna ata fan bay. Əna ki i san mba.»

⁸ Piyer a mbədahan apan asa, a wa: «A'ay, ki buno saray kula itəbay.»

Yesu a jan anan ngəlarak kutok, a wa: «Kak aday nə banak anak a saray bay nà, iken dō uno sabay!»

⁹ Piyer a jan kutok, a wa: «Miter, kak matanan cukutok nà, kâ bunò saray dâkdek bay, əna bunò anan alay aday ta nga a tæke.»

¹⁰ Yesu a mbədahan apan, a wa: «Kak dō kè banak coy nà, a gan may anà abanay zek sabay, əna i banay nə saray dâkdek, anga winen mə banay awan. Kwanay nà, mə banay aya awan. Əna, kwanay a fok bay.»

¹¹ Yesu nà, a san dōwan a saa ga apan daf ata zle. Anga nan a wa: «Kwanay mə banay aya awan, əna fok bay.»

¹² Yesu a ndav anan sə banan atan anan saray nà, a ma anan rəkot anahan pi zek. A njahay à man sa pa way asa, a wa: «Kə sənən way nen sa gak ikwen həna ata zle dāw?

¹³ Kwanay apan ki ngimen uno “Miter”, “Bahay a manay” acəkan, anga nen nà, winen a way anahan. ¹⁴ Nen nə Miter a kwanay, Bahay a kwanay, nə banak ikwen anan saray. Sumor a dukwen, kwanay nà, binen anan anan saray i zek ahay matanan re. ¹⁵ Na ga matanan, aday kè tətiken sa ga matanan cite. Nə dakak ikwen anan minje a coy. ¹⁶ Nen apan ni jak ikwen tə dīdem a həna: ‘Do sa ga mer su way àga dō dukwen, i zalay bahay su doh ata bay. Do sa slan dō nà, a zalay anan dō si mer su way anahan a sa slan anan ata bidaw?’ ¹⁷ Matanan, həna kə sənən anan kutok. Kak aday ki gen anan mer su way a acəkan nà, ki i tislən mivəl bayak awan.

¹⁸ «Na ja nə pə kwanay a fok bay, anga na san dō uno sə walay ataya zle. Əna, way a mə vinde awan à Deftere a Mbərom ataya inde nà, à təra. Mə vinde uda nà: “Dowan a ma pak daf maya ata, kè tərak dō manidə uno.*” ¹⁹ Ni jak ikwen anan həna, mənjenja way ata sə təra, anga aday, way kətanən kè tərak nà, kè dəfen upo nga, kə sənən anan, nen nà, nen.

* 13:18 Ca pə Jabuura 41.10.

²⁰ «Nen apan ni jak ikwen tē dīdem a hēna: Kuwaya dōwan a kē tēmahak anan dō nen sa slān anan ata nā, dōwan ata a tēma nē nen awan. Aday dō kē tēmahak nen dūkwēn, a tēma anan nē dō sē slēnay ahay nen ata re.»

Yudas i i ga daf pə Yesu

Mata 26.20-25; Markus 14.17-21; Lukas 22.21-23

²¹ Natiya, pē dēba ana Yesu sa ja 'am ataya wa cēna, mivēl anahan a slabak, a ja 'am ngēlarak asa, a wa: «Nen apan ni jak ikwen tē dīdem a hēna: Dōwan a kērtēk à wulēn a kwanay inde, i i ga upo daf.»

²² Njavar anahan ataya tē zēzor zek ahay nerrē, aday ta san sa jēka a ja 'am ata pē wayaw nā, ta san bay. ²³ Dō kērtēk inde à wulēn sē njavar anahan ataya, Yesu a pēlay anan kē zalak. Winen mē njahan a pē cakay. ²⁴ Simon Piyer a cak ayak apan, a ma panan ide biyya, kawa sa ja bine siwaw nā: «Cēce pē Yesu wa, a ja nē pē wayaw.» ²⁵ Dōwan ata a hējēkak ayak nga pa mbac ana Yesu, a cēce: «Ba Mēduwēn, saa ga apak daf a nā, wayaw?»

²⁶ Yesu a mbēdahan apan, a wa: «Hēna ni gad daf, ni tar anan à tuwez, aday winen nā, dōwan a ni varan anan daf ata awan.» Cēna, Yesu a gad daf, a tar anan à tuwez, a varan anan anā Yudas, wan ana Simon Iskariyot.

²⁷ Yesu a varan a daf ata cēna, Fakalaw a zlan à mivēl inde anā Yudas. Yesu a jan kutok: «Awan anak inde sa ga nā, gamacan coy!»

²⁸ À wulēn su dō a mē njahay a pē tuwez ataya, dōwan sa san kwa kērtēk Yesu a ja 'am ata angamaw nā, ibay. ²⁹ Yudas nā, dō sa ban dala a tinen awan. Anga nan tē bayak i ga nā, Yesu a jan 'am sē sukumay ahay way sa ga azar uko, kabay â zla saa varan way anā dō mētawak aya awan.

³⁰ Yudas a tēma anan daf ata cēna, a nay wanahan uho. Abay luvon kà gak coy re.

'Am sə asan zek

³¹ Yudas a nay ahay uho cəna, Yesu a wa: «Həna nà, mazlaḅ uno, nen Wan su Do, winen apan i ka zek. Aday ti nen dükwen, Mbərom i ka anan mazlaḅ anahan re kutok. ³² Natiya, nen Wan a Mbərom, na kak anan mazlaḅ anahan nà, winen a i ka anan mazlaḅ ana wan anahan tə alay anahan a awan, aday i ka anan nə həna coy. ³³ Dəna uno ahay, nen inde tə kwanay mənjoek mba, aday pə dəḅa wa ki i pəlen nen. Əna ni jak ikwen həna way uno sa jan anà bahay sə Yahuda ahay ata awan: “À man uno saa zla ata nà, ki mben apan saa zla itəbay.” ³⁴ Anga nan, ni jak ikwen nga sa 'am wiya həna: Sənen zek à wulen a kwanay. Ayaw, sənen zek à wulen a kwanay ahay, kawa anuno sa pəlay kwanay. ³⁵ Njidən sa san zek à wulen a kwanay ahay lele. Natiya, do ahay fok ti san, kwanay nà, njavar uno ahay acəkan.»

Atə Yesu tə Piyer

Mata 26.31-35; Markus 14.27-31; Lukas 22.31-34

³⁶ Simon Piyer a jan anà Yesu, a wa: «Ba Məduwen, ki zla ahaw?»

Yesu a mbədahan apan, a wa: «À man uno saa zla həna ata nà, ki mba apan sə pəruho azar fan bay. Əna ki i mba apan sə pəruho azar nə mba.»

³⁷ Piyer a jan anà Yesu: «Ba Məduwen, ni mba apan sə pərahak azar həna fan bay nà, angamaw? Nen, u no ni var anan sifa uno anga iken re!»

³⁸ Yesu a mbədahan apan, a wa: «Tə dīdem a nà, a nak sa var anan sifa anak anga nen acəkan daw? Nen apan ni jak tə dīdem a həna: Zukwa njəkar i saa zlah nà, ka jak saray maakan ka san nen bay.»

14

Yesu nà, cəved, winen dīdem, aday winen sifa

¹ Yesu a jan anà njavar anahan ahay kutok, a wa: «Awan â jalay kwanay bay. Døfen nga pə Mbərom, aday kâ døfen upo nga re. ² À gulom su doh ana Bəbay uno Mbərom nà, man ahay inde bayak awan. Ni zla saa ndakak ikwen man à man ata awan. Kak matanan bay nà, ni jak ikwen bay asanaw. ³ Aday azanan na sak a zla, nə ndakak anan man a coy nà, ni may ahay, aday ni ra kwanay pə cakay uno awan. Natiya, ki i njihen à man uno saa njahay ata ite. ⁴ Aday dükwen, cəved sa zla à man uno saa zla ata nà, kə sənən zle.»

⁵ Tomas a mbədahan apan, a wa: «Ba Məduwen, manay aday nà, ma san man anak a saa zla uda ata bay kutok nà, mi i san cəved awan nə kəkəməw?»

⁶ Yesu a mbədahan apan, a wa: «Nen nà, cəved, dīdem, aday sifa. Anga nan, mənjenja nen cəna, dōwan saa mba apan sa zla à man ana Bəbay Mbərom nà, ibay. ⁷ Kak kə sənən nen nà, ki sənən anan Bəbay uno zle re. A ban pə həna anan wa cəna, kə sənən anan zle coy, anga kə cinen anan.»

⁸ Filip ite a jan, a wa: «Ba Məduwen, dakan umo anan Bəbay awan cəna, i slan umo dā asanaw!»

⁹ Yesu a mbədahan apan, a wa: «Filip, nen inde tə kwanay kwa həna kabay, aday ka san nen bay hwiya dāw? Dōwan a kə canak uno cəna, kə canak anan anà Bəbay uno re. Ka ja, ka wa: “Dakan umo anan Bəbay awan” nə kəkəməw? ¹⁰ Nen tə Bəbay uno, Bəbay uno ti nen, manay kərtek a nà, kə døfak apan nga bay dəge? 'Am a nen sa jak ikwen ata fok nà, a nay ahay ì nen wa bay. Sa ga mer su way ata nà, Bəbay uno a, winen ì nen inde ata awan. ¹¹ Døfen nga pa 'am uno sa jak ikwen: “Nen tə Bəbay uno, Bəbay uno ti nen nà, manay kərtek” ata awan. Kak matanan bay dükwen, døfen upo nga anga mer su way uno ahay kwa.»

¹² «Nen apan ni jak ikwen tã dîdem a hëna: Dowan a kè dëfak upo nga cëna, winen dukwen i ga mer su way kawa anuno sa gay ahay ata ite re. Dowan ata i sa ga adëka nà, way sã zalay mbala anuno, anga nen apan ni zla nà, pë cakay ana Bëbay uno awan. ¹³ Way ana kwanay saa cëce tã slëmay uno ataya fok, ni ga atan. Matanan, nen Wan su Do ni ka anan mazlaß ana Bëbay uno Mbërom. ¹⁴ Kë cëcihen puno wa way tã slëmay uno nà, ni ga anan.»

Yesu a ja i slëmay ahay Apasay Cëncan awan

¹⁵ Yesu a ja asa, a wa: «Kak kë pëlen nen asanaw nà, ki dëfen anan apan anà 'am uno ahay fok. ¹⁶⁻¹⁷ Aday nen ni gan kem anà Bëbay uno anga aday â slënak ikwen ahay dõ hinen maza saa mak ikwen zek. Dowan ata nà, winen Apasay sã dakay anan dîdek a Mbërom. Winen i njahay tã kwanay sã coy. Do sã daliyugo ahay ti njad sã tãma anan à mivel a tinen inde itëbay, anga ti canan bay, aday ti san anan bay re. Kwanay nà, ki sënen anan anga i njahay tã kwanay à mivel inde. ¹⁸ Ni mbësak kwanay taayak kawa wan mëtawak ahay bay, ni may ahay pë cakay a kwanay. ¹⁹ Aday azanan mënjök nà, dõ sã daliyugo ahay ti cuno sabay, kwanay nà, ki cinen uno hwiya. Nen nà, dõ tã sifa awan. Anga nan kwanay dukwen ki njihen tã sifa aya awan. ²⁰ Luvon ata kë dëzlek ahay nà, ki sënen anan manay tã Bëbay uno nã manay kërtek, aday mënuko dukwen kërtek a re.

²¹ «Do sã pëlay nen tã dîdem a cëna, i tãma 'am uno, i dëfan apan, i ga mer su way kawa 'am uno sa jan. Bëbay uno dukwen i pëlay anan dõ sã pëlay nen, ata nen dukwen ni dakan anan asan zek uno, ni dër panan zek bay, ni kan zek lele.»

²² Yuda ite, winen aday nà, Yudas Iskariyot itëbay ata, a wa: «Ba Mëduwen, ki kan umo zek aday ki kan zek anà dõ sã daliyugo ahay ite bay ata nà, këkëmaw?»

²³ Yesu a mbədfahan apan, a wa: «Kəmayə, dōwan a kə pəlak nen nà, i dəfan apan anà 'am uno ahay. Bəbay uno dukwen i pəlay anan, manay a cew maya mi der panan zek bay, aday mi njahay tə winen. ²⁴ Əna, dōwan a kə pəlak nen bay ite, i dəfan apan anà 'am uno ahay bay. Aday dukwen, 'am a kwanay sə sləne həna ata nà, a nay ahay i nen wa bay. Bəbay uno sə slənay ahay nen ata sa ja. ²⁵ À alay a nen inde tə kwanay a mba ata nà, na jak ikwen anan way a anaya coy. ²⁶ Pa 'am nà, Bəbay uno i slənak ikwen ahay maməzek tə sləmay uno. Winen nà, Apasay Cəncan awan. Ata aday, winen adəka i dəkak ikwen anan way ahay fok, aday i mak ikwen anan 'am uno ahay fok à sləmay inde asa.

²⁷ «Natiya kutok, ni mbəsakak ikwen nà, zay. Ni varak ikwen zay uno. Zay uno saa varak ikwen anan ata nà, kawa zay ana daliyugo sa var ata bay. Həna, nen ni zla way uno, əna kə jilen awan bay, kə jəjiren bay re. ²⁸ Kə slənen sa jəka: Ni zla way uno, aday ni may ahay pə cakay ana kwanay. Kak aday kə pəlen nen asanaw cəna, tislən adəka nà, mivəl. Anga nen apan ni zla nà, à man ana Bəbay uno, winen a zalay nen tə mazlaḅ.

²⁹ «Nə dəkak ikwen anan pi zek wa aday way ataya ti saa təra. Ata way ataya tə tərak nà, kwanay ki dəfen upo nga kutok. ³⁰ Ni njad alay a tə kwanay gem sə dəkak ikwen anan way ahay sabay, anga həna bahay sə daliyugo a anan i nay ahay. Məgala anahan inde upo kwa mənəcək ibay. ³¹ Əna aday, do sə daliyugo ahay t̄a san nà, nə pəlay anan Bəbay uno, aday na ga dukwen mer su way anahan awan.

«Həna adəka nà, slabiken, zluko à man a anan wa!»

15

Yesu nà, a ga minje tə dədazl si sé lele awan

¹ Yesu a ja 'am tə jike awan, a wa: «Nen nà, na ga minje tə dədazl si sé lele awan. Bəbay uno đukwen, winen nà, do sə lavan nga anà sé ata awan. ² Anga nan, alay si sé awan aday a wahay wan bay ata nà, i gad anan. Winen sə wahay ata ite nà, i kəkal anan aday alay si sé ata â zəga anan sə wahay wan bayak awan. ³ Kwanay nà, ba kə təren kawa alay si sé mə kəkal aya, anga 'am uno sa jak ikwen ataya awan. ⁴ Dizlen alay ì nen inde, aday nen ni dazlay alay à kwanay inde ite. Anga alay si sé mə japay a tə dədazl si sé a bay ata nà, a mba apan sə wahay wan bay. Kwanay həna đukwen matanan re. Kə dizlen alay ì nen inde bay cəna, ki mben apan bay kawa dədazl si sé ata re.

⁵ «Nen nà, dədazl si sé, kwanay đukwen alay aya awan. Dowan a kə dazlak alay ì nen inde, aday nen đukwen nə dazlak alay à winen inde ite cəna, i təra kawa sé sə wahay lele ata awan. Anga mənəna nen cəna, ki mben apan sa ga awan bay fok. ⁶ Aday dowan a kə mbəsakak alay pi nen wa ite, Bəbay uno i lar anan à məndak kawa alay si sé ma gad ataya awan. Alay si sé ma gad ataya nà, ti kuray, do ahay ti ra atan, saa pak ù uko inde, sa vak atan coy.

⁷ «Cəkəbay, kak kə dizlen alay ì nen inde lele, aday kak 'am uno mə dazlay alay a à kwanay inde lele ite nà, kə cəcihen way kawa ana kwanay sa gan may ataya fok, aday ki njiden anan acəkan ca. ⁸ Kak kwanay apan ki gen way lele aya hwiya cəna, kwanay njavar uno ahay acəkan. Ata ki ken anan nə mazlaḅ a Bəbay uno Mbərom anà do ahay bayak a kutok.

⁹ «Kawa ana Bəbay uno sə pəlay nen ata awan, nen đukwen nə pəlay kwanay nà, kətanən re. Anga nan, ngiren alay lele à asan zek uno inde. ¹⁰ Nen nà, nə đəfak anan apan anà 'am ana Bəbay uno ahay, aday nə ngarak alay à asan zek anahan inde. Matanan, kak aday kə đəfen anan apan anà 'am uno ahay nà, ki ngiren alay à asan zek

uno inde lele acəkan. ¹¹ Na jak ikwen anan way a anaya nà, aday ataslay mivel a kwanay â ga inde kawa anuno awan, aday ata ataslay mivel mbala ana kwanay nà, â rah wa lele.

¹² «'Am uno sa jak ikwen ata nà, həna anan: Sənen zek à wulen a kwanay lele, kawa nen sə pəlay kwanay ata awan.

¹³ Do kə təmahak sa mac anga car anahan ahay nà, asan zek saa zalay anan mbala anahan ata nà, inde sabay. ¹⁴ Kə təmihen sa ga kawa anuno sa jak ikwen nà, kwanay nə car uno ahay. ¹⁵ Ni ngamak ikwen do si mer su way ahay sabay, anga do si mer su way nà, a san mer su way ana bahay anahan bay. Əna ni ngamak ikwen həna nà, car uno ahay adəka, anga ba nə dəkak ikwen anan way uno sə sənay ahay pə cakay a Bəbay uno wa ata coy. ¹⁶ Kwanay sə walay nen bay. Nen nə walay kwanay adəka, anga aday kâ si gen mer su way lele aya awan, aday lele a tinen a â ndav bəse bay ata awan. Ata Bəbay uno i varak ikwen anan way ana kwanay saa cəce panan tə sləmay uno ataya fək kutok. ¹⁷ Natiya awan, 'am uno ma ja nà, sənen zek à wulen a kwanay inde lele.»

Do sə daliyugo ahay ti nan ide anà do ana Yesu ahay

¹⁸ «Sənen a pi zek wa, do sə daliyugo ahay ta saa nak ikwen ide nà, ta lah su no ide adəka nà, i nen awan. ¹⁹ Kak abay kî gen nə do sə daliyugo ahay ata nà, ti nak ikwen ide bay, ti pəlay kwanay, anga kə təren nà, do a tinen ahay. Əna ba nə walak kwanay à wulen a tinen ahay wa, aday kwanay do a tinen ahay sabay. Anga nan, tinen apan ti nak ikwen ide hwiya.

²⁰ «Ənga, men anan ahay 'am uno inde à nga inde aday. Na wa: Do sa ga mer su way əga do dəkwen, i zalay bahay su doh ata bay. U no sa ja həna nà, kak tə kukwarak uno azar saa ga alay ti nen nà, ti kukwarak ikwen azar saa ga alay tə kwanay matanan re. Aday, kak tə dəkak anan

apan anà 'am uno ahay nà, ata ti taa dɛfan apan anà 'am a kwanay ahay ite. ²¹ Aday nà, ti gak ikwen way ataya fok nà, anga nen, bina ta san dɔwan a sə slɛnay ahay nen ata bay.

²² «Ta wa abay â ga adɛka nà, na nak bay, aday nɔ dɛkak atan anan 'am uno bay nà, ines a tinen i ga ibay. Əna na nak cukutok aday nɔ dɛkak atan anan 'am uno nà, hwiya tinen apan ti ga ines a tinen ahay re. Anga nan, 'am a tinen inde saa tam wa nà, inde sabay. ²³ Dɔwan a kà nak uno idɛ cəna, kà nak anan idɛ anà Bəbay uno re. ²⁴ Na gak mer su way à wulen a tinen lele aya awan, aday kula dɔwan maza kà gak matana bay. Kak matanan bay nà, abay ines inde patan ibay re. Tinen tɔ canan tɔ idɛ a tinen aya awan, anà mer su way uno sa ga. Tə winen ata tɛke nà, tinen apan ti nan umo idɛ anà manay tɔ Bəbay uno hwiya. ²⁵ Mə vinde awan à Deftere a Mbərom inde nà: “Tu no idɛ nà, kəriya pa 'am sə awan a ibay.*” Həna ta nan umo idɛ nà, anga aday 'am ata â tɔra.»

²⁶ Yesu a jan atan asa, a wa: «Do inde i nay ahay saa mak ikwen zek. I nay ahay nà, pə cakay ana Bəbay uno wa. Na sak a zla agay à man ana Bəbay uno awan nà, ni slɛnay anan ahay à man a kwanay. Dɔwan ata nà, Apasay sə dɛkay anan dɛdɛk a Mbərom. Kà sak a nay cəna, i ga nà, side uno awan. ²⁷ Aday kwanay a dɛkwen, ki naa tɔren dɔ sə side uno ahay re, anga kwanay pə cakay uno nà, kurre way anahan asanaw!»

16

¹ «Na jak ikwen anan way a anaya həna nà, anga aday kà saa slihen à alay sə dɛce inde bay, kə mbəsiken sa daf upo nga bay re. ² Anga, azanan ti kukwarak ikwen ahay azar ù

* ^{15:25} Ca pə Jabuura 35.19; Jabuura 69.5.

doh sə wazay ahay wa. Aday dukwen alay a inde i slay nà, do ahay ti vad kwanay. Ata ti bayak nà, kawa ta gan mer su way anà Mbərom. ³ Ti ga matanan, anga ta san sa jəka, nen, Wan a Mbərom nà, tə sənək bay, aday tə sənək zek a Mbərom a bay re. ⁴ Na jak ikwen anan həna nà, anga aday ta sak a dazlan sa ga matanan cəna, â mak ikwen ahay à nga inde nà, ba na jak ikwen anan coy. Na jak ikwen anan kurre bay nà, anga nen a inde tə kwanay a mba.»

Mer su way mbala ana Apasay Cəncan awan

⁵ «Natiya, həna nen ni zla way uno à man ana do sə slənay ahay nen ata awan. Aka aday dowan kərtek sə cəce puno wa ki zla ahaw nə ibay ata nà, angamaw? ⁶ Aday mbac kə slahak pikwen wa həna, anga nə dəkak ikwen anan ata awan. ⁷ Dıdək a acəkan nà, ni jak ikwen anan: Sumor a pə kwanay cəna, nà zla way uno adəka. Anga na sak a zla way uno bay nà, do sa mak ikwen zek ata i nay ahay bay. Na sak a zla way uno ite nà, ni slənay anan ahay pə cakay a kwanay.

⁸ «Winen ite, kà sak a nay cəna, i dakan anan anà do sə daliyugo ahay nà, tinen apan ti jəjay anga 'am sə ines, anga 'am sə dıdək, aday anga 'am sə sariya a Mbərom. ⁹ Tinen apan ti jəjay anga 'am sə ines, anga aday nà, tə dəfak upo nga itəbay. ¹⁰ Tinen apan ti jəjay pa 'am sə dıdək, anga nen apan ni zla way uno pə cakay ana Bəbay uno Mbərom, aday dukwen, kwanay tə tinen ki i cinen uno kula sabay. ¹¹ Tinen apan ti jəjay anga 'am sə sariya, bina bahay sə daliyugo a anan aday dukwen, sariya kə bənək anan coy.

¹² «'Am ahay inde upo cara cara bayak a sa jak ikwen anan, əna ti zalak ikwen məgala à nga wa həna. ¹³ Əna Apasay sə dəkak anan dıdək a Mbərom ata kà sak a nay ahay cəna, i dəkak ikwen anan dıdək sə way ahay nə fok

lele. Anga i ja aday nà, 'am sa nga anahan a bay, əna way anahan sə sləney ahay pə Mbərom wa, i jak ikwen anan. Ata aday i dʒakak ikwen anan way saa təra azanan pa 'am ataya awan. ¹⁴ I i ka anan nə mazlaḅ uno awan, anga i njaday ahay 'am ahay fok i nen a wa, aday i mak ikwen anan fok re. ¹⁵ Way a manay tə Bəbay uno a nə kərtek. Anga nan kutok, na wa: 'Am anahan a saa sləney ahay pi nen wa ata, i mak ikwen anan à sləmay.»

Way a ma caḅ a həna ata nà, i təra way sə mbasay adəka

¹⁶ Yesu a jan atan asa, a wa: «I njahay həna mənjoek nà, ki i cinen uno sabay, aday dʒukwen i njahay apan mənjoek cəna, ki i cinen uno maza asa.»

¹⁷ Azar sə njavar anahan aya tə cəce pi zek ahay wa, ta wa: «A nan sa ja jiya nə maw? A wa: “I njahay həna mənjoek nà, ki i cinen uno sabay, aday dʒukwen i njahay apan mənjoek cəna, ki i cinen uno maza asa.” Aday asa a wa: “Ni zla way uno pə cakay ana Bəbay uno asa.” A ja matanan nà, kəkəməw?» ¹⁸ Aday tə mənahan asa, ta wa: «“I njahay həna mənjoek” ata nà, a nan sa ja jiya nə maw? Da san way anahan a sa gan may sa jak uko ata bay.»

¹⁹ Yesu kə sənək sa jəka, a nan à njavar anahan ahay sə cəce panan wa way. Anga nan a jan atan, a wa: «Kwanay apan ki vəden uway nà, pa 'am uno sa jak ikwen ata ba? Na wa: I njahay həna mənjoek nà, ki i cinen uno sabay, aday dʒukwen i njahay apan mənjoek cəna, ki i cinen uno maza asa.

²⁰ «Nen apan ni jak ikwen tə dʒidəm a həna: Ki i yimen, ki i jen mawa, əna dō sə daliyugo ahay adəka nà, ata ti ma nga sə mbasay. Way i i cəḅak ikwen, aday way a sə cəḅak ikwen ata i tərək ikwen ambasay adəka. ²¹ Uwar ti zek cew a bine siwaw nà, mbac i slahan anga kutov kà sak a dəlay anan nà, na. Əna kà sak a ca apan, bəslək wan anahan kà nak uho asanaw cəna, awan a cəḅan sabay anga kə wahak wan, a

njad nà, ataslay mivel coy. ²² Matanan awan, kwanay hëna dukwen, mbac i slahak ikwen kawa uwar ti zek cew ata awan. Əna ni naa canak ikwen maza awan. À alay ata nà, ataslay mivel a kwanay i zəga nə bayak awan, aday dōwan saa təma pikwen wa ataslay mivel ata nà, ibay.

²³ «Luvon ata kà sak a dəzley ahay nà, ki i cəcihen puno 'am sə awan sabay, anga ki sənən anan way ahay nə fok. Acəkan, nen apan ni jak ikwen tə dīdem a həna: Kə cəcihen way pə Bəbay uno wa aday tə sləmay uno a nà, Bəbay uno i varak ikwen anan way a kwanay sə cəce fok. ²⁴ Hus ahay həna dukwen, kwanay kə cəcihen awan tə sləmay uno bay. Əna cəcihen, ki njīden way a kawa ana kwanay sə cəce ata awan, aday ataslay mivel a kwanay i rah wa kutok acəkan.»

Yesu kə mbasak pə daliyugo coy

²⁵ Yesu a ja asa, a wa: «Na ta jak ikwen way ahay nà, tə 'am sə jike. Alay a i nay ahay aday ni ja 'am tə jike sabay, əna ni dəkay anan way ahay pə Bəbay uno nà, ngəlarak ngəlarak kutok. ²⁶ Pə luvon ataya nà, ki cəcihen way ahay pə Bəbay uno wa nə tə sləmay uno. Na ja nà, nen saa cəce anga kwanay bay, əna kwanay awan ki cəcihen tə sləmay uno. ²⁷ Anga zek a Bəbay uno awan aday nà, a pəlay kwanay, anga kwanay dukwen kə pəlen nen, kə təmihen nen na nay ahay nà, pə cakay anahan a wa acəkan. ²⁸ Matanan nə slabakay nà, pə cakay ana Bəbay uno wa acəkan, na nay ahay pə daliyugo. Anga nan, həna ni slabak ni ma pə cakay anahan asa, ni mbəsak anan daliyugo.»

²⁹ Njavar anahan ataya ta jan, ta wa: «Ca apan kutok, həna ka jak 'am mənəna 'am sə jike kutok. ³⁰ Həna ma san zle, iken ka san way ahay nə fok. Anga dōwan a i saa cəce panak wa way cəna, kə sənək anan anan way anahan

a saa cəce ata awan. Anga nan, ma daf apak nga, ka nay ahay nə pə cakay anə Mbərom wa acəkan.»

³¹ Yesu a jan atan, a wa: «Həna nà, kə dāfen upo nga acəkan dāw? ³² Alay a inde i nay ahay mba, kà nak adəka coy, aday ki i ten 'am, kuwaya i zla way anahan à man anahan sa nan. Ata ki i mbəsiken nen nà, taayak. Əna nen nə taayak acəkan bay, anga Bəbay uno a nà, winen inde ti nen hwiya wanahan.

³³ «Na jak ikwen anan nà, aday kə njiden sə njahay zay ti nen. Pə daliyugo həna nà, ki gen dāce bayak awan, əna bənen mivel lele, anga ba nen nə mbasak pə daliyugo coy.»

17

Yesu a ga amboh anga njavar anahan ahay

¹ Yesu a ndav anan 'am a anaya cəna, a ca idə à mburom, a wa: «Bəbay uno, alay uno kà slak həna kutok. Kan anan mazlaḅ uno anə dō ahay, anga aday nen nā kan anan mazlaḅ mbala anak anə dō ahay cite re. ² Kə varak uno məgala sə lavan nga anə dō ahay fok kəzlek, anga aday dō a iken sə vuro atan ataya t̄a njad sifa sa ndav bay ata i nen wa kutok. ³ Sifa sa ndav bay ata nà, kawa sa ja bine siwaw nà, t̄a san iken, iken nə Mbərom dīdek a kərtek, aday t̄a san nen Yesu Almasihu nà, wan anak mə slənay a pə daliyugo ata awan.

⁴ «Na kak anan mazlaḅ anak anə dō sə daliyugo ahay, kawa sa ja nà, nə ndəvak anan mer su way anak a sə vuro ata awan. ⁵ Həna kutok, Bəbay uno, vuro ahay mazlaḅ pa 'am anak ite, mazlaḅ a kawa anuno a kurre nen pə cakay anak a mba, kwa à alay daliyugo dukwen mə ndakay a fan bay ata awan.

⁶ «Nə dākak atan anan way ahay pə iken anə dō iken sə walay atan ahay à wulen sə dō sə daliyugo ahay wa ataya awan. Anga nan, həna nà, ta san iken zle lele kutok. Tinen

nə do anak ahay, kə varak uno anan ite, tə dəfak anan apan anà 'am anak. ⁷ Həna dukwen ta san zle, way iken sə vuro anan ata fok nà, a nay ahay à alay anak wa. ⁸ Nə đakak atan anan ləbara anak dukwen kawa ananak su jo ata awan, tə təmahak anan acəkan. Tə sənək, nen na nay ahay pə cakay anak wa acəkan, aday dukwen tə təmahak, sə slənay ahay nen nə iken awan.

⁹ «Na gak amboh həna anga tinen. Ni gak amboh anga man su do a bay, əna anga do a iken sə vuro ataya awan, anga tinen do anak ahay re ata awan. ¹⁰ Do uno inde cəna, winen do anak. Mbala anak inde ite dukwen, winen do uno re. Aday do anumə ataya, tinen apan ti ka anan mazlaḅ uno pə daliyugo. ¹¹ I njahay həna mənəcək nà, ni mbəsak anan daliyugo a anan, ni mak ayak way uno pə cakay anak awan. Natiya awan, tinen nà, ni mbəsak atan pə daliyugo re. Bəbay uno cəncan awan, ba atan tə məgala sə sləmay anak awan, sləmay iken sə vuro anan kurre ata awan, aday tinen t̄ə t̄əra kərtek, kawa mənūmo dukwen, mənūmo kərtek ata awan. ¹² À alay a manay pə kərtek ata nà, na bak atan tə məgala sə sləmay anak, iken sə vuro ata awan. Na gak atan nga lele, mənəcəna dōwan sə lize, si do mbala ana Deftere a Mbərom sa ja apan ata awan. Winen kəma, kə lizek anan zek anahan acəkan. Ata aday, way ana Deftere sa ja ata â t̄əra kutok.

¹³ «Həna nà, ni mak ayak way uno pə cakay anak, aday na jak anan way a anaya pə daliyugo nà, aday ataslay mivəl a tinen â rah wa lele, kawa anuno awan. ¹⁴ Nə təkərek atan anan 'am anak, aday həna do sə daliyugo ahay ta nan atan idə cəved a bay, anga tinen do sə daliyugo ahay sabay ata awan, kawa nen a dukwen, nen do sə daliyugo bay ata re. ¹⁵ Nə cəce panak həna kəma, ba atan pə Do sə Sədək* wa, â sa laman atan bay, bina ni jak, ra atan pə daliyugo wa

* 17:15 Kawa sa ja nà, Fakalaw.

adêka bay. ¹⁶ Tinen dô sê daliyugo ahay sabay, kawa nen awan, nen dô sê daliyugo bay ata re.

¹⁷ «Dakan atan anan dîdek anak, aday tê têra dô anak ma ga nga aya awan. Dîdek nà, 'am anak awan. ¹⁸ Kawa iken sê slênay ahay nen pə daliyugo ata nà, nen dukwen ni slan atan hêna pə daliyugo cite re. ¹⁹ Nê varak anan nga uno anga tinen, aday tinen dukwen tê varak anan nga a tinen ahay acêkan.

²⁰ «Na gak amboh hêna nà, anga tinen dâkdek bay, êna na gak amboh anga dô mbala tinen saa ngamay ataya re. Bina ti i têma nen nà, anga 'am ana njavar uno a anaya saa təkəren atan pi nen ata awan. ²¹ Amboh uno hêna nà, tê têra nê zek kərtek, fok a tinen awan. Kawa iken awan, Bəbay uno, iken ti nen nà, zek kərtek awan. Aday asa, tinen a fok, tê têra dukwen kərtek a tə mənumo, aday dô sê daliyugo ahay tê têma nà, iken sê slênay ahay nen acêkan kutok. ²² Nen nê varak atan anan mazlaḅ anak sê vuro ata awan, aday tê têra tinen a fok kawa dô kərtek, kawa mənumo dukwen dô kərtek a ata awan. ²³ Nen tê tinen zek kərtek, aday iken dukwen, mənumo zek kərtek a cite. Tê têra nà, zek kərtek a way anahan. Ata, dô sê daliyugo ahay ti san anan, sê slênay nen nà, iken acêkan. Ti san nà, kə pəlay atan, kawa iken sê pəlay nen ata awan.

²⁴ «Bəbay uno, sê vuro atan nà, iken awan. U no dukwen tê saa njahay à man a hêna nen saa njahay uda ata awan, aday tê canan anà mazlaḅ uno iken sê vuro ata awan. Kə vuro anan dukwen, anga kə pəlay nen, kwa daliyugo winen mə ndakay a fan bay.

²⁵ «Bəbay uno, iken dô dîdek awan, dô sê daliyugo ahay ta san iken bay. Nen nà, na san iken zle, aday tə sənək, sê slênay ahay nen nà, iken awan. ²⁶ Nê dākak atan anan iken, ni pərahan azar sê dakan atan anan hwiya, anga aday

asan zek anak a sə pəlay nen ata â rahan atan à mivél inde. Natiya kutok, tinen ti təra zek kərték a ti nen.»

18

Do ahay ta ban anan Yesu

Mata 26.47-56; Markus 14.43-50; Lukas 22.47-53

¹ Natiya, Yesu a ndav anan sa ga amboh asanaw nà, ta zla way a tinen tə njavar anahan ahay, tə takas zlínder sə ngaman Kedəron ata awan. Tə njahay à jerne a inde à man ata awan. ² Aday dúkwen, Yudas, dó saa ga daf pə Yesu ata, a san man ata zle, anga ba Yesu a taa zla à man ata tə njavar anahan ahay.

³ Yudas a njahan ahay pa 'am wa anà suje ahay bayak awan. Suje sə Ruma ahay inde, aday bahay sə gədan dundo anà way ahay anga Mbərom tə Farisa ahay dúkwen tə slənak ahay suje sa ba pu doh sə mazlaḅ a Mbərom ahay re. Suje ahay ta dav uko à alay inde, aday tinen tə way sə alay aya hunjəslesle re.

⁴ Yesu a dúkwen a san way saa təra apan ata zle. Anga nan, a lah sə cəce patan wa, a wa: «Kə pəlen wayaw?»

⁵ Ta gak munok bay, tə mbəḏahan apan, ta wa: «Mə pəlay Yesu sə Nazaratu ata awan!»

Yesu a jan atan: «Nen həna!»

Yudas, dó sə njəkan uda anà Yesu ata dúkwen, winen mə tavay a pə kərték a tu dó ataya awan.

⁶ Ana Yesu sa jan atan: «Nen həna!» ata cəna, fok a tinen a, ta ma à dəḅa dərdar, aday tə slahay à məndak.

⁷ Yesu a cəce patan wa asa, a wa: «Kə pəlen nə wayaw?»

Tə mbəḏahan apan, ta wa: «Yesu sə Nazaratu!»

⁸ Yesu a jan atan kutok: «Na jak ikwen nà: Nen həna! Kak kə pəlen nə nen kəma, mbəsiken dó a anaya awan, tinen ta zla way a tinen agay.»

⁹ Matanan, a tɛra nà, kawa anahan a sa ja ata awan, a wa: «Nà saa lize anan dɔ iken sɛ vuro ataya kwa kɔrtek bay.»

¹⁰ Simon Piyer kɛma, maslalam inde apan, a ndahay anan, a gad slɛmay sɛ alay puway pɛ dɔwan wa pɔc. Dɔwan ata nà, tɛ ngaman Malkus, winen dɔ si mer su way anà bahay nga su dɔ sɛ gɛdan dungo anà way ahay anga Mbɛrom.

¹¹ Yesu a jan anà Piyer, a wa: «Ma anan maslalam anak ù doh anahan a inde. A ga apak nà, ni sa anan mɛgɛvet sɛ dɛce uno, kawa ana Bɛbay uno sɛ luvo anan zek ata bay daw?»

Ta zla anan Yesu àga Anas

¹² Pɛ dɛba anahan a wa kutok, suje ahay pi zek tɛ bahay nga a tinen aya, tɛ suje sa ba doh sɛ mazlaɓ a Mbɛrom ataya, ta ban anan Yesu, tɛ jaway anan. ¹³ Ta zla anan pa 'am nà, àga Anas, midem ana Kayafas. Tɛ viya ata nà, Kayafas, winen bahay nga su dɔ sɛ gɛdan dungo anà way anga Mbɛrom. ¹⁴ Aday sa jɛka: «Suwan dɔ kɔrtek â mac, tu dɔ ahay saa lize jiya nà, na.» ata nà, winen awan.

Piyer a wa a san Yesu bay

Mata 26.69-70; Markus 14.66-68; Lukas 22.55-57

¹⁵ Atɛ Simon Piyer tɛ njavar a inde tɛ pɛrahan azar anà Yesu. Dɔwan a hinen ata nà, ta san anan zle lele àga bahay nga su dɔ sɛ gɛdan dungo anà way ahay ata awan. Anga nan, a zla ù doh à alay a dɔ ahay sa zla anan Yesu ù doh ata re. ¹⁶ Piyer ite, anga dɔwan a san anan itɛbay ata awan, a tavay way anahan pɛ alay sɛ mɛsudoh uho. Dɔwan a hinen ata a may uho, a jan anà uwar sa ba 'am su doh ata, â mbɛsakan cɛved anà Piyer sa zla ù doh ite.

¹⁷ Dalay ata a jan anà Piyer, a wa: «Iken dukwen njavar anà dɔwan ata ba?»

Piyer a mbɛdahan apan, a wa: «A'ay!»

¹⁸ Do sa ba mäsudoh ahay pi zek tu do si mer su way ahay tē hanak uko, anga mad' a ga ike. Piyer dukwen a tavay à man ana tinen, a njahay pē uko.

Bahay nga su do sē gēdan dundo anà way ahay anga Mbərom a cēce 'am pē Yesu wa

Mata 26.59-66; Markus 14.55-64; Lukas 22.66-71

¹⁹ Bahay nga su do sē gēdan dundo anà way ahay a cēce 'am pē Yesu a wa. A cēce 'am pē njavar anahan ahay aday pē atətak way anahan aya awan.

²⁰ Yesu a mbədahan apan: «Na taa ja 'am pa 'am sē do ahay fok asanaw? Nen apan ni wazay ù doh sē mazlaḅ a Mbərom, ù doh sē wazay ahay, à man aday Yahuda ahay fok ta taa halay uda nga ata awan. Na jak awan inde tē sœksœk a itəbay. ²¹ Kē cēce puno wa asa nà, angamaw? Cēce adəka nà, pu do sē sləne 'am uno ahay wa, ti jak way nen sa ja ataya ta nga tēte, anga ta san zle.»

²² Yesu winen apan i ja 'am ataya mba cəna, suje a kərtek a, a dəcan pē məhulom, a wa: «Kē mbədahan apan anà bahay nga su do sē gēdan dundo anà way matanan nà, angamaw?»

²³ Yesu a mbədahan apan, a wa: «Kak na gad mung-walay nà, dəkay anan dīdem awan kwa! Aday kak na ja nà, dīdem a nà, kē dəco angamaw?»

²⁴ Natiya Anas a slənay anan Yesu tē alay sē suje ahay, mə jaway a hwiya, àga Kayafas, bahay nga su do sē gēdan dundo anà way ahay.

Piyer a wa a san Yesu bay asa

Mata 26.71-75; Markus 14.69-72; Lukas 22.58-62

²⁵ À alay ata kutok, Piyer mə njahay a pē uko ata hwiya. Do a pē uko ataya tē cēce panan: «Iken nà, ma wa iken njavar a dowan ata ba?»

Piyer a məman anan asa, a wa: «A'ay, matanan bay.»

²⁶ Do kərtek à wulen su do si mer su way su doh ataya, aday mərak anà dōwan a Piyer sa gad panan sləmay ata, a wa: «Nə canak anak à jerne iken tə winen maya na wa ba?»

²⁷ Piyer a məman anan asa. À alay ata ite, njəkar a zlah coy.

Ta zla anan Yesu àga Pilatu

Mata 27.1-2, 11-14; Markus 15.1-5; Lukas 23.1-5

²⁸ Sidew a pərek, tə gəba anan Yesu àga Kayafas wa, ta zla anan àga Guverner Pilatu, winen Ruma ahay. Bahay sə Yahuda ahay nà, ta ngam sa zla ù doh bay, anga tə jəjar sa nes a zek, bina ti njad saa pa way sə azar uko sə Pasəka bay.

²⁹ Anga nan kutok, Pilatu a nay ahay patan uho, a cəce patan wa: «Kə zlihen pə dōwan a anan nà, angamaw?»

³⁰ Tə mbədahan apan, ta wa: «Kak kà gak awan bay cəna, manay mi bənay anan pa 'am anak kələdaw?»

³¹ Pilatu a jan atan, a wa: «Təmihen anan, aday kî gen anan sariya awan kawa ana sariya a kwanay a sa ja.»

Bahay sə Yahuda ahay tə mbədahan apan, ta wa: «Cəved a manay inde sa gan sariya anà do aday sa mac anan itədaw?»

³² A təra matanan, anga aday 'am a Yesu sa ja pa 'am sə amac anahan ata, â təra.*

³³ Pilatu a ma way anahan ù doh. A ngaman ayak anà Yesu taayak, a cəce panan, a wa: «Iken nà, bahay sə Yahuda ahay daw?»

³⁴ Yesu a mbədahan apan, a wa: «Kə lavay à nga anak a wa ite daw, kabay dōwan a sa jak kələdaw?»

* 18:32 Yesu a ja nà, ti daray anan pə dədom (ca pə Yuhana 3.14). Sa vad do matanan nà, si Ruma ahay, bina Yahuda ahay bay.

³⁵ Pilatu a jan asa, a wa: «Nen Yahuda ahay bay asanaw? Bahay sə gədfan dundo anà way ahay pə kərtek a tu do sə slala anak aya ta zlah apak àga nen. Ka ga nə maw?»

³⁶ Yesu a mbədahan apan, a wa: «Bahay uno sa ga nà, a nay ahay pə daliyugo wa bay. Abay â ga nə matanan kəma, njavar uno ahay ti ga puno wa 'am, anga aday nâ saa zla à alay sə bahay sə Yahuda ahay inde bay, bidaw? Anga nan, bahay uno sa ga nà, a nay ahay pə daliyugo wa bay.»

³⁷ Pilatu a cəce panan, a wa: «Ayaw, kwa matanan bay dəp nà, iken nə bahay daw?»

Yesu a mbəda apan, a wa: «Matana awan, ka ja nà, nen nə bahay. Nen mə wahay a, na nay pə daliyugo nà, saa dəkay anan didem sa 'am. Kuwaya a nan didem sa 'am nà, i sləne 'am nen apan ni ja ataya awan.»

³⁸ Pilatu a cəce panan: «Didem sa 'am nà, awan a maw?»

Ta ga sariya sa vad a Yesu

Matə 27.15-31; Markus 15.6-20; Lukas 23.13-25

Pilatu a may ahay uho, a zla pə cakay ana bahay sə Yahuda ahay, a jan atan, a wa: «Nen nə njadak apan ines sa gan apan sariya anà dowan a anan bay! ³⁹ Kawa sə kwakwa bine maw nà, ni mbəsakak ikwen anan ahay do kərtek à dangay wa, kawa ana kwanay sa gan may. A nak ikwen nê mbəsakak ikwen anan ahay bahay sə Yahuda ahay daw?»

⁴⁰ Tə mbədahan ayak apan tə məgalak awan, ta wa: «A'ay, kâ mbəsakan umo ahay winen bay. A nan umo nà, mbəsakay ahay adəka nà, Barabas.»

Barabas ata nà, do sə vəze pə Ruma ahay.

19

¹ Pilatu a jan anà suje ahay tê gəba anan Yesu, aday tê ndabəy anan. ² Suje ahay tə hanan jugo sə adak, tə dəfan à nga inde, aday tə dəfan zana dəzdəz a pi zek, kawa sə bahay. ³ Tə hədəken ayak pə cakay, ta jan: «Bahay

sə Yahuda ahay â ga inde sə coy!» Tinen apan ti dëcan kurkwer.

⁴ Pilatu a nay uho pə cakay su dō ahay asa, a jan atan, a wa: «Ni ngaman uho pə cakay a kwanay à man a anan, aday ki sènen anan nà, nè njadak apan ines tède aday sa gan apan sariya ata bay.»

⁵ Tə ngaman ahay à Yesu uho, winen tə jugo sə adak awan à nga inde, tə zana sə bahay a sə makukwa pi zek hwiya. Bahay Pilatu a jan atan kutok, a wa: «Winen hëna!»

⁶ Bahay sə gədan dongo anà way ahay pi zek tu dō sa ba doh sə mazlaḅ a Mbərom ahay tə canan anà Yesu cəna, ta ma nga sa zlah, ta wa: «Darak anan ayak pə dədom, darak anan ayak pə dədom!»

Pilatu a jan atan, a wa: «Kak sə matanan cukutok nà, kwanay aya gəben anan aday kê diren anan. Bina nen, nè njadak apan ines sa gan sariya ata bay.»

⁷ Yahuda ahay ta jan, ta wa: «Tawrita a manay inde, aday kawa ana Tawrita sa ja nà, si i mac! Anga a təra zek anahan, Wan a Mbərom awan!»

⁸ Pilatu a sləne matanan cəna, zlawan a zəgahan à mivel inde bayak awan. ⁹ Ta ma ù doh asa, a cəce pə Yesu a wa: «Iken, ka nay ahay nà, awanaw?»

Yesu a ngam sə mbədahan apan bay.

¹⁰ Bahay Pilatu a jan asa, a wa: «Ki mbəduho apan bay daw? Gədan uno inde sa tam iken, aday gədan uno inde sə daray iken pə dədom re nà, ka san itəbay daw?»

¹¹ Yesu a mbədahan apan kutok, a wa: «Gədan anak inde pi nen kwa mənjoek itəbay, kak si zek a Mbərom a sə varak anan aday. Anga nan, dō sə varak nen à alay inde ata nà, ines anahan nè a zalay ike pə ananak wa.»

¹² A ban pə winen ata wa kutok cəna, Pilatu nà, a pəlay cəved sə mbəsakay anan ahay Yesu. Əna Yahuda ahay ta jan nà: «Ka sak a mbəsak anan nà, iken a nà, ki təra car

ana dō sə lavak nga, bahay sə Ruma sabay. Anga kuwaya, dōwan a kè tərak anan zek anahan bahay a nà, winen manide ana bahay sə Ruma.»

¹³ Pilatu a sləne matanan cəna, a mbakay anan Yesu uho, winen a a njahay à man anahan sa taa ga sariya ata awan. Man ata nà, mə pəpay a tu kon. Ta 'am sə Yahuda ahay nà, tə ngaman Gabata. ¹⁴ Alay a ata nà, man ipec pə luvon sə lavan zek anà azar uko sə Pasəka. Anga sidew a nà, Pasəka kutok.

Pilatu a jan anà Yahuda ahay, a wa: «Bahay a kwanay hənal!»

¹⁵ Ta zlah pi zek, ta wa: «Lize a wa, lize a wa! Darak anan ayak pə dədom!»

Pilatu a jan atan: «Nê daray anan bahay a kwanay dāw?»

Bahay sə gədan dungo anà way ahay a, ta wa: «Bahay a manay maza inde, pa nga ana bahay sə Ruma wa nà, ibay.»

¹⁶ Natiya Pilatu a varan anan Yesu anà suje ahay, aday tē daray anan pə dədom. Tə gəba anan, ta zla anan kutok.

Tə daray anan Yesu pə dədom mə zləngad awan

Mata 27.32-44; Markus 15.21-32; Lukas 23.26-43

¹⁷ Yesu a tavak dədom anahan mə zləngad awan, ta zla anan à wulen su doh ataya wa, hus pa man sə ngaman Kəlakasl-sa-Nga. Ta 'am sə Yahuda ahay nà, tə ngaman Golgota. ¹⁸ Suje ahay tē daray anan Yesu pə dədom à man ata kutok. À alay ata ite, tə daray anan dōwan aya inde cew pə cakay anahan, dō kərtek a tē alay puway, dō hinen tē alay gula, Yesu à mamasl a tinen.

¹⁹ Pilatu kə vindek ayak ləbara sə sariya ana Yesu, aday a jan atan tē laway anan 'am ata pə dədom a Yesu ata awan. 'Am ata mə vinde a nà, natiya awan: «Yesu sə Nazaratu, Bahay sə Yahuda ahay.»

²⁰ Yahuda ahay bayan a tə jinge anan, anga man ata aday dukwen winen dāren pi zek wa tə wulen su doh bay. Ləbara ata mə vinde dukwen ta 'am su kon ahay maakan: ta 'am sə Yahuda ahay, ta 'am sə Ruma ahay, aday ta 'am sə Gərek ahay re.

²¹ Bahay sə gədan dundo anà way ahay, ta jan anà Pilatu, ta wa: «Kê vinde “Bahay sə Yahuda” bay! Vinde nà: “Winen a a ja nà: Nen Bahay sə Yahuda.”»

²² Pilatu a mbəda apan, a wa: «Way nen nə vindek anan ata nà, i njahay nə kawa anuno sə vinde anan ata awan.»

²³ Suje ahay ta ndav anan mer su way sə daray anan Yesu cəna, tə gəba anan zana anahan ahay, tə gəzla atan i zek wa fudō. Kuwaya fok kə njadək wa bat. Tə gəba rəkot anahan matanan re, winen ma han a dukwen mənəna man sa tam. ²⁴ Suje ahay ta ja à wulen a tinen: «Da saa ngəraw anan zana a anan bay, əna suwan guko apan caca, aday sa san saa njad anan nə wayaw. Cuko apan!»

Matanan, way mbala Deftere a Mbərom sa ja apan ata aday a təra. Ma ja a nà:

«Tə gəzla anan zana uno ahay à wulen a tinen,
ta ga caca pə rəkot uno.*»

Suje ahay ta ga nà, matanan kutok.

²⁵ Uwar aya inde mə tavay a pə cakay sə dədom ana Yesu mə daray ata awan: may a Yesu tə mərək anahan; Mariyama, uwar ana Kulapas; aday Mariyama dəna sə Magədala.

²⁶ Yesu a canan anà atə Mariyama may anahan tə njavar anahan a ləliwe ata nà, a jan atan, a wa: «Mamay, wan anak həna nà, winen kutok! ²⁷ Wan ada, həna nà, winen may anak cite.» A bənay à alay ata wa cəna, njavar anahan ata a gəba anan Mariyama àga winen.

* 19:24 Ca pə Jabuura 22.19.

*Amac a Yesu**Mata 27.45-56; Markus 15.33-41; Lukas 23.44-49*

²⁸ Pə dəba anahan a wa, Yesu a san a zle kutok, way ahay fok tə ndəvak coy. Matanan a ja, a wa: «Jom u go!» anga aday 'am ma ja à Deftere a Mbərom inde ata, â təra acəkan.†

²⁹ Â man ata ite, tugoy sə a'am inde, winen ma rah a tə way mə kwasay a inde, aday sərekeke re. Tə gəba awan a inde kawa baf, ta tar anan uda awan. Tə taran anan ayak pa 'am tə sukol aday â susœb.

³⁰ Yesu a tukom anan cəna, a wa: «Way ahay fok tə ndəvak coy!»

Nga anahan a lar pa 'am tolongor, kə məcak coy.

Suje a ndaz anan Yesu pə jaham

³¹ Pac ata nà, luvon sa man uda i i sla sidew awan. Anga nan, a nan anà bahay sə Yahuda ahay nə məsinde â njahay mə daray a bay, bina luvon sa man uda ata nà, luvon məduwen a sə dəfan apan àga tinen Yahuda ahay. Anga nan kutok, tə cəce pə Pilatu wa, aday â jan anà suje ahay tē kadan anan saray ana dō mə daray aya pə dədom ataya awan, aday dukwen, tē dazay atan ahay pə dədom ataya wa.

³² Suje ahay tə dəzley cəna, tə kadan anan saray anà dō mə daray aya pə cakay a Yesu ataya awan. ³³ Taa dəzle pə Yesu nà, ba winen kə məcak coy. Anga nan, tə kadak anan anan saray ite bay. ³⁴ Əna dō kərtek a à wulen sə suje ahay wa, a ndəzan anan jaham ngəram tə suwer. Atə mez tə a'am tə japay tə ngəzay ahay à kutov wa.

³⁵ Dowan a sə canan ata nà, kə sidek tə dīdem awan, aday a san zle side anahan nà, dīdem awan. A side nà, anga aday kwanay dukwen kē dəfen apan nga re.

† 19:28 Ca pə Jabuura 22.16; Jabuura 69.22.

³⁶ A tēra matanan nà, anga aday 'am ana Deftere a Mbərom ma ja ata nà, â tēra, a wa: «Ti kađan a kəlakasł anahan kwa kərtek ite bay.‡» ³⁷ À man hinen đukwen, Deftere a Mbərom a wa: «Ti canan ù đo tinen sa ndaz anan ata awan.§»

Tə gəba anan Yesu à məke

Mata 27.57-61; Markus 15.42-47; Lukas 23.50-56

³⁸ Pə dəba anahan a wa, Yusufu, đo sə Arimatiya ahay a cəce cəved pə Pilatu wa, sə gəba anan Yesu à məke. Yusufu ata đukwen, winen njavar ana Yesu, aya əna a ta pərahan azar nə tə wurwer awan, anga a jəjaran anà bahay sə Yahuda ahay. Pilatu a varan cəved anà Yusufu awan sə gəba anan Yesu à məke kutok.

³⁹ Nikodemus, đowan a sa zla à man ana Yesu sə luvon ata đukwen, a gəbay ahay ləluway ahay* mə jəpay a tə way azar aya bayak awan, aday a rəbas lele ataya awan. Way anahan ataya fok, i ga kilo kwa kuro maakan.

⁴⁰ Tinen a cew maya tə Yusufu tə gəba anan məsinde a Yesu. Ta nga apan rəkot, aday ta ga apan way a sə rəbas lele ataya awan. Ta gan kawa ana Yahuda ahay sa gan may ata fok.

⁴¹ Jəvay a inde nà, đowan kula kə đəfak uda məsinde fan bay. Jəvay ata nà, à guvo inde à man ata awan, dərən ta man sə daray a Yesu ata bay. ⁴² Tə đəfak anan ayak uda Yesu, anga sidew a nà, luvon sa man uda awan, aday đukwen, man ata winen dərən bay.

20

Yesu winen inde à jəvay sabay

Mata 28.1-8; Markus 16.1-8; Lukas 24.1-12

‡ 19:36 Ca pə Gurtaaki 12.46. § 19:37 Ca pə Jekariya 12.10.

* 19:39 Ləluway sə àga tinen.

¹ Pac sə zaka pərek, ide kə cədek lele fan bay nà, Mariyama dəna sə Magədala ata a zla pə jəvay. A canan nà, bələlen inde pa 'am jəvay a sabay. ² A haw pə cakay ana atə Simon Piyer tə njavar a Yesu winen ləliwe anahan ata awan. A jan atan, a wa: «Tə gəbak anan bahay. Winen inde à jəvay sabay, aday ma san man a tinen sa daf anan ata bay.»

³ Atə Piyer tə njavar a hinen ata, ta zla pə jəvay. ⁴ Cew maya a tinen a ta haw, əna dəwan hinen ata a zalay Piyer tə ahaw. Anga nan kutok, a dəzlen pa 'am anà Piyer. ⁵ Winen a zərdek ayak ide à jəvay inde nà, a canan ayak anà rəkot pi zek tə pətike* tinen ma pak aya awan, əna winen a nà, kà zlak à jəvay inde bay.

⁶ Piyer a dəzlek ayak ite cəna, a zla à jəvay inde, a canan anà rəkot pi zek tə pətike ma pak aya awan. ⁷ Pətike sə tuwden anan ide ata nà, winen mə japay a pi zek tə zana azar aya bay. Zana ata nà, winen mə fadəy a aday ma daf a cara.

⁸ Do sə dəzlek ayak pa 'am ata dukwen, a zla à jəvay inde kutok ite. A canan à way ahay cəna, a daf apan nga. ⁹ (Deftere a Mbərom a ja nà, Yesu i slabakay ahay à məke wa. Aya əna hus a dəzley ahay alay ata nà, njavar anahan ahay tə sənək 'am ata fan bay.)

¹⁰ Pə dəba anahan a wa nà, njavar anahan a cew ataya ta zla agay.

Yesu a kan zek anə Mariyama sə Magədala

Mata 28.9-10; Markus 16.9-11

¹¹ Əna Mariyama dukwen kə mak, winen mə tavay a uho mba, i yam. A zərdek ayak ide à jəvay inde. ¹² A canan ayak anə maslay a Mbərom ahay tinen cew. Tinen ma pak zana herre aya pi zek, aday tinen mə njahay aya dukwen à man

* ^{20:5} pətike nà, tə ngaman a'am sə zana re.

sə nahay a Yesu ata awan, kərtek a tə day sa nga, kərtek a hinen tə day sə saray. ¹³ Tə cəce panan, ta wa: «Uwar, ka yam maw?»

A mbədahan atan apan, a wa: «Tə gəbak anan bahay uno, aday na san man a bay.»

¹⁴ Mariyama a ndav anan 'am ata cəna, a cay ide mə dədəba nà, a canan anà Yesu a mə tavay awan, əna a san sa jəka winen bay.

¹⁵ Yesu a cəce panan, a wa: «Uwar, kə pəlay wayaw, aday ka yam maw?»

Pə Mariyama nà, sa jan 'am ata nə dō sə guvo. Anga nan, a jan, a wa: «Wan ada, kak iken sə gəba anan nà, duko anan man anak sa zla anan uda ata awan, aday ni i gəbay anan way uno bidaw?»

¹⁶ Yesu a jan: «Mariyama!»

Mariyama a mbədahak ayak apan 'am, a jan: «Raboni!» Ta 'am sə Yahuda ahay, kawa sa ja nà: «Miter!»

¹⁷ Yesu a jan: «Kê lumo bay, anga na zlak pə cakay anan Bəbay uno fan bay. Əna zla pə cakay ana mərak uno ahay, jan atan nà, nen apan ni zla pə cakay ana Bəbay uno, Bəbay a tinen re, pə cakay ana Mbərom uno, aday Mbərom a tinen cite re.»

¹⁸ Mariyama sə Magədala a zla saa jan anà njavar a Yesu ahay. A dəzle nà, a wa: «Nen nə canak anan anà Ba Məduwen!» Aday a jan atan anan way a Yesu sə təkəren ataya awan.

Yesu a kan zek anà njavar anahan ahay

Mata 28.16-20; Markus 16.14-18; Lukas 24.36-49

¹⁹ Pa pac sə zaka ata awan, suko a ga cəna, njavar a Yesu ahay tə halay nga ù doh. Tə tacay anan məsudoh pi zek lele, anga tə jəjaran anà bahay sə Yahuda ahay.

Natiya, Yesu a nay ahay, a tavay jek à wulen a tinen inde, a jan atan: «Zay â tərak ikwen!» ²⁰ A jan atan 'am ata cəna,

a kan atan anan alay anahan ahay tə jaham anahan ma ndaz ataya awan. Njavar anahan ahay tə canan à bahay a tinen cəna, ataslay mível a tinen a rah wa.

²¹ Yesu a mənahan atan anan, a wa: «Zay â tərak ikwen. Kawa ana Bəbay uno sə slənay ahay nen ata nà, nen ni slan kwanay matanan re.» ²² A vəzle patan apasay, a wa: «Təmihen Apasay Cəncan awan. ²³ Do a kwanay sə pəsen atan anan ines ahay ata nà, Mbərom kə pəsek atan anan coy. Aday do a kə pəsen atan anan itəbay ataya nà, Mbərom kə pəsek atan anan bay acəkan re.»

Atə Tomas tə Yesu

²⁴ Yawa, Yesu a nay ahay pə cakay ana njavar anahan ahay wa nà, dōwan a tinen a kərtek a sə ngaman Tomas ata nà, winen ibay. Tomas nà, tə ngaman Didimus re, anga winen muwsa. ²⁵ Njavar azar ataya ta jan, ta wa: «Mə canak anan anà Ba Məduwen.»

Əna Tomas a mbədfahan atan apan, a wa: «Nen nà, nə canak anan anà vivay sə mbəlak anahan ahay pə alay ata bay, nə lamak anan alay anà mbəlak ataya bay, aday nə tarak wan sə alay à mbəlak sə jaham anahan ata bay cəna, ni daf nga pə ləbara ata fan bay.»

²⁶ Pə dəba anahan a wa, a ga lumo pam nà, njavar a Yesu ataya tə halay nga ù doh asa, məsudoh mə tacay awan. Pac ata nà, Tomas winen inde kutok ite. Yesu a nay, a tavay jek à wulen a tinen inde asa, a jan atan: «Zay â tərak ikwen!»

²⁷ A jan anà Tomas kutok, a wa: «Tomas, hayak anan wan sə alay anak à man a anan. Ca pə alay uno ahay! Tar alay à jaham uno inde. Mbəsak avad uway, daf upo nga.»

²⁸ Tomas a mbədfahan apan, a wa: «Ba Məduwen uno, Mbərom uno.»

²⁹ Yesu a jan, a wa: «Həna kə canak uno kutok nà, ata kə dəfak upo nga a daw? Ataslay mível i tərən anà do sa daf upo nga aday winen mənəna sə cuno ata awan.»

Yuhana a vinde Deftere a anan nà, angamaw?

³⁰ Yawa, Yesu kà gak mer su way masuwayan aya cara cara bayak awan pa man sə ide ana njavar anahan ahay fok, əna masuwayan azar aya dukwen mə vinde à Deftere a anan bay. ³¹ Aya əna, way a mə vinde a anaya nà, anga aday kâ dəfen apan nga, Yesu nà, winen Almasihu, Wan a Mbərom, aday kâ njiden anan sifa, anga kə dəfen apan nga ata awan.

21

Yesu a kan zek anà njavar anahan ahay cuwbe

¹ Pə dəba anahan a wa nà, Yesu a kan zek anà njavar anahan ahay asa, tinen pa nga sə a'am sə bəlay sə Tiberiyas*. A kan atan zek a nà, natiya:

² Tinen a aday nà: Simon Piyer; Tomas sə ngaman Didimus anga winen muwsa ata awan; Nataniyel wan sə Kana winen pə daliyugo sə Galile; aday wan ana Zebede ahay; tə apan njavar ana Yesu maza aya inde tinen cew re. Tə japay fok tinen cuwbe.

³ Aday Simon Piyer a jan atan, a wa: «Nen ni zla saa bənay kəlef.»

Do ataya tə mbədahan apan, ta wa: «Manay a dukwen mi zla re.»

Ta zla pə kərtek awan, ta ján à kwalalan inde. Hwiyop apan sə luvon ata fok, əna tə bənak kəlef kwa kərtek bay.

⁴ Pac a saa jəka i sləray siwa a nà, Yesu a kan atan zek pa 'am məguguje, əna tə sənək anan bay. ⁵ Yesu a cəce patan wa 'am: «Kə bənen kəlef a dəp daw, məndala uno ahay?»

Tə mbədahan apan: «A'ay!»

* 21:1 Tiberiyas nà, sləmay sə bəlay sə Galile hinen.

⁶ A jan atan: «Tiren anan zuvo a kwanay ta day sə alay puway nà, ki bənen.»

Ta tar anan zuvo ta day ata cəna, tə bənay ahay kələf acəkan. Ta mba apan sə ngəza anan à kwalalan inde sabay, anga zuvo kà rak ahay kələf bayak awan.

⁷ Njavar a aday ləliwe ana Yesu ata a jan anà Piyer, a wa: «Həna anan nà, Ba Məduwen!»

Simon Piyer a sləne 'am ata cəna, a ma anan zana anahan mə cəlok ata pi zek, a dazay à a 'am inde. ⁸ Njavar a azar ataya ta zla anan kwalalan pə məgugujuje ta sə ngəza anan zuvo a tinen ma rah a tə kələf ata awan. Tinen abay dərən pi zek wa ta 'am məgugujuje a bay. Izəne i ga miter səkat cəna coy.

⁹ Tə jənay pə yugo cəna, tə canan anà kələf pə uko, tə canan anà tapa sə pen ahay inde re. ¹⁰ Yesu a jan atan, a wa: «Ren ahay kələf a kwanay a sə bənay ata mənjoek aday.»

¹¹ Simon Piyer a ján à kwalalan inde kutok, a gəbay anan zuvo ata à məndak. Kələf məduwen aya uda səkat tə kwa kuro dara nga anahan maakan (153), tə winen ata təke dukwen zuvo kə ngərwak bay.

¹² Yesu a jan atan: «Hayak ikwen ahay, pen!» Aday dowan sə cəce panan kwa kərtek «Iken wayaw?» dukwen ibay, anga ta san zle, winen nə Ba Məduwen awan.

¹³ Yesu a zla, a ra tapa sə pen ahay, a varan atan anan, a ra kələf ahay matanan, a varan atan anan re.

¹⁴ Həna anan nà, aka zek ana Yesu anà njavar anahan ahay tə slala maakan awan, kwa ananahan sə slabakay ahay à məke wa nà, na.

Atə Yesu tə Piyer

¹⁵ Pə dəba sa pa way wa nà, Yesu a jan anà Simon Piyer, a wa: «Simon, wan ana Yuhana, kə pəlay nen a zalay dō a anaya daw?»

A mbədahan apan, a wa: «Ba Məduwen, ka san zle, nə pəlay iken asanaw!»

Yesu a jan, a wa: «Gan nga anà wan sə təman uno ahay.»

¹⁶ Aday a cəce panan tə slala cew a asa: «Simon, wan ana Yuhana, kə pəlay nen dəp đaw?»

A mbədahan apan, a wa: «Ayaw, Ba Məduwen! Ka san zle nə pəlay iken asanaw!»

Yesu a jan: «Varan way sa pa anà təman uno ahay.»

¹⁷ Yesu a jan tə slala maakan a asa, a cəce panan: «Simon, wan ana Yuhana, kə pəlay nen đaw?»

Mbac a slahan anà Piyer, anga Yesu sə cəce panan saray maakan «Kə pəlay nen đaw?» ata awan. A mbədahan apan, a wa: «Ba Məduwen, ka san way ahay zle fok. Ka san zle, nə pəlay iken re.»

Yesu a jan: «Gan nga anà təman uno ahay fok. ¹⁸ Nen apan ni jak tə đidəm a həna: À alay a iken njavar a mba ata nà, kə juwad zek anak nə tə alay anak awan, aday ka taa zla à man anak sa nak. Əna ka sak a ga məduwer nà, ki kan alay anà do maza awan, i juwad iken, i lagay iken đukwen ta man sa nak ahay sabay.»

¹⁹ Ta 'am a anaya bine siwaw nà, Yesu a đakan anan anà Simon Piyer cəved anahan saa mac aday amac anahan i ka anan mazlađ a Mbərom ata awan.

Aday Yesu a jan kutok: «Pəruho azar!»

Atə Yesu tə njavar anahan a inde ləliwe awan

²⁰ Piyer a mbəda zek, a ca ide, a canan ayak anà njavar a Yesu a inde, winen apan i pərahan atan ahay azar. Njavar ata đukwen nà, ləliwe ana Yesu awan. Njavar ata nà, à alay sə azar uko sə Pasəka nà, winen sə həjəkak ayak nga pa mbac a Yesu, aday sə cəce panan wa, a wa: «Saa ga apak đaf nə wayaw?» ata awan.

²¹ Kutok, Piyer a cæce pə Yesu wa, a wa: «Aday dɔwan a anan kəmaw? Ma saa tɛra apan ite anaw?»

²² Natiya, Yesu a mbədahan apan anà Piyer kutok, a wa: «Kà nak uno, winen â njahay uho tɛ sifa hus pə luvon uno saa may nà, ma anak apan anaw? Iken nà, hayak, pəruho azar.»

²³ 'Am ata a ta 'am tɛɔay à wulen su dɔ sa daf nga pə Yesu ahay inde nà, ta wa: «Yesu a ja nà, njavar ata i mac itəbay.» Aday abay Yesu kà jak anà Piyer matanan bay. A ja bine siwaw nà: «Kà nak uno â njahay uho tɛ sifa hus pə luvon uno saa may nà, ma anak apan anaw?»

²⁴ Do sə side ləbara sa 'am a anaya nà, njavar ata awan. Kə vindek anan ləbara awan. Ma san zle, way anahan sə təkər nà, dɔdem aya awan.

²⁵ Yesu kà gak mer su way ahay maza aya bayan a cara cara. Kak abay tɛ vinde anan kərtek tɛ kərtek fok à deftere ahay inde nà, a ga upo dukwen, zek ana daliyugo awan, i mba apan sə tavak anan deftere ataya bay.

Aḅan 'am wiya awan
New Testament in Mbuko (CM:mqb:Mbuko)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbuko

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mbuko

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30
